

תורה נביאים וכתובים

תרגום יידיש פון יהואש

נחמיה

א 1 די ווערטער פון נחמיה דעם זון פון חכליהו.

עס איז געווען אין חודש כסלו אין צוואנציקסטן יאר, בעת איך בין געווען אין דער הויפטשטאט שושן, 2 איז געקומען חנני, איינער פון מיינע ברידער, ער און [אנדערע] מענער פון יהודה, און איך האב זיי געפרעגט וועגן די יידן, די אנטרונענע וואס זיינען געבליבן פון דער געפאנגענשאפט, און וועגן ירושלים. 3 האבן זיי צו מיר געזאגט: די געבליבענע וואס זיינען געבליבן פון דער געפאנגענשאפט דארטן אין דער מדינה, זיינען אין גרויס אומגליק און אין שאנד, און די מויער פון ירושלים איז איינגעבראכן, און אירע טויערן זיינען פארברענט אין פויער. 4 איז, ווי איך האב געהערט די דאזיקע ווערטער, אזוי האב איך זיך געזעצט און האב געוויינט און האב טעג געטרויערט, און איך האב געפאסט און האב מתפלל געווען פאר דעם גאט פון הימל. 5 און איך האב געזאגט: איך בעט דיך, יהוה, גאט פון די הימלען, גרויסער און פארקטיקער גאט, וואס היט דעם בונד און די גענאד צו די וואס האבן אים ליב, און צו די וואס היטן זיינע געבאט. 6 זאל, איך בעט דיך, דיין אויער זיין פארנעמיק, און דיין אויגן אפן, צוצוהערן צו דער תפילה פון דיין קנעכט וואס איך בין מתפלל פאר דיר אצונד טאג און נאכט פון וועגן די קינדער פון ישראל, דיין קנעכט, און בין זיך מתוודה אויף די זינד פון די קינדער פון ישראל, וואס מיר האבן צו דיר געזינדיקט; יא, איך און דאס הויז פון מיינ פאטער האבן געזינדיקט. 7 פארדארבן זיינען מיר געווען פארדארבן

אַקעגן דיר, און מיר האָבן ניט געהיט די געבאָט און די חוקים און די געזעצן וואָס דו האָסט באַפֿוילן דיין קנעכט משהן. **8** דערמאָן זיך, איך בעט דיך, דאָס וואָרט וואָס דו האָסט אָנגעזאָגט דיין קנעכט משהן, אַזוי צו זאָגן: "וועט איר פֿעלשן, וועל איך אייך צעשפּרייטן צווישן די פֿעלקער. **9** אָבער אַז איר וועט אייך אומקערן צו מיר, און היטן מיינע געבאָט און זיי טאָן, מעגן אייערע פֿאַרשטויסענע זיין אין עק הימל, וועל איך פֿון דאָרטן זיי איינזאַמלען, און וועל זיי ברענגען אין דעם אָרט וואָס איך האָב אויסדערוויילט צו מאַכן רוען מיינ נאָמען דאָרטן". **10** זיי זיינען דאָך דייע קנעכט און דיין פֿאָלק וואָס דו האָסט אויסגעלייזט מיט דיין גרויס שטאַרקייט, און מיט דיין מאַכטיקער האַנט. **11** איך בעט דיך, גאָט, זאָל נון דיין אויער זיין פֿאַרנעמיק צו דער תּפֿילה פֿון דיין קנעכט, און צו דער תּפֿילה פֿון דייע קנעכט וואָס ווילן פֿאַרכטן דיין נאָמען, און באַגליק, איך בעט דיך, היינט דיין קנעכט, און גיב אים דערבאַרימונג ביי דעם דאָזיקן מאָן.

און איך בין געווען אַ טראַנקמייסטער ביים מלך.

ב **1** און עס איז געווען אין חודש ניסן, אין צוואַנציקסטן יאָר פֿון מלך אַרְתַּחשֶׁסְתָּא, איז וויין געווען פֿאַר אים, און איך האָב גענומען דעם וויין, און האָב דערלאַנגט דעם מלך. און איך בין קיין מאָל פֿריער ניט געווען טרויעריק פֿאַר אים. **2** האָט דער מלך צו מיר געזאָגט: פֿאַר וואָס איז דיין פנים טרויעריק, אַז קראַנק ביסטו ניט? דאָס איז ניט אַנדערש סיידן אַ טרויערקייט פֿון האַרצן. האָב איך זייער שטאַרק מורא געהאַט. **3** און איך האָב געזאָגט צום מלך: אייביק לעבן זאָל דער מלך! פֿאַר וואָס זאָל מיינ פנים ניט זיין טרויעריק, אַז די שטאַט, דער אָרט פֿון מיינע עלטערנס קבֿרים, איז חרב, און אירע טויערן זיינען פֿאַרצערט פֿון פֿייער? **4** האָט דער מלך צו מיר געזאָגט: וואָס פֿאַרלאַנגסטו דען? האָב איך מתפלל געווען צום גאָט פֿון הימל. **5** און איך האָב געזאָגט צום מלך: אויב דעם מלך איז ווילגעפֿעלן, און אויב דיין קנעכט איז ווילגעפֿעלן פֿאַר דיר, אַז דו זאָלסט מיך לאָזן גיין קיין יהודה צו דער שטאַט פֿון מיינע עלטערנס קבֿרים, אַז איך זאָל זי אָפּבויען. **6** האָט דער מלך צו מיר געזאָגט – און די מלכה איז געזעסן לעבן אים – : אויף ביז וואַנען

וועט זיין דיין גיין? און ווען וועסטו זיך אומקערן? און עס איז ווילגעפעלן פֿאַר דעם מלך, און ער האָט מיך געלאָזט גיין, אַז איך האָב אים געגעבן אַ צייט. **7** און איך האָב געזאָגט צום מלך: אויב דעם מלך איז ווילגעפעלן, זאָל מען מיר געבן בריוו צו די פֿירשטן פֿון יענער זייט טייך, אַז זיי זאָלן מיך לאָזן דורכגיין, ביז איך וועל קומען קיין יהודה; **8** און אַ בריוו צו אָסף דעם היטער פֿון מלכס בוימגאַרטן, אַז ער זאָל מיר געבן האַלץ אויף צו לייגן באַלקנס אויף די טויערן פֿון דער פֿעסטונג וואָס צום הויז, און פֿאַר דער שטאַטמויער, און פֿאַר דעם הויז, וואָס איך וועל קומען צו אים. און דער מלך האָט מיר געגעבן לויט דער גוטער האַנט פֿון מיין גאָט אויף מיר.

9 און איך בין געקומען צו די פֿירשטן פֿון יענער זייט טייך, און האָב זיי געגעבן די בריוו פֿון מלך; און דער מלך האָט געשיקט מיט מיר עלצטע פֿון חיל, און רייטער. **10** האָט דערהערט סנבלט דער חורוני, און טובֿיה דער עמונישער קנעכט, און זיי האָט פֿאַרדראַסן אַ גרויס פֿאַרדראַס וואָס אַ מענטש איז געקומען זוכן גוטס פֿאַר די קינדער פֿון ישראל.

11 און איך בין געקומען קיין ירושלים, און בין דאַרטן געווען דריי טעג. **12** און איך בין אויפֿגעשטאַנען ביי נאַכט, איך און עטלעכע מענער מיט מיר; און איך האָב ניט דערציילט קיין מענטשן וואָס מיין גאָט האָט אַרײַנגעגעבן אין מיין האַרצן צו טאָן אין ירושלים; און קיין בהמה האָב איך מיט מיר ניט געהאַט, אַחוץ די בהמה וואָס איך בין אויף איר געריטן. **13** און איך בין אַרויס דורך דעם טויער פֿון טאַל ביי נאַכט, און אַקעגן דעם שלאַנגענקוואַל, און צו דעם מיסטטויער, און איך האָב באַטראַכט די מויערן פֿון ירושלים וואָס זיינען געווען איינגעבראַכן, און אירע טויערן וואָס זיינען געווען פֿאַרצערט פֿון פֿייער. **14** און איך בין אַריבערגעגאַנגען צום קוואַלטויער, און צום מלכס באַך; אָבער עס איז ניט געווען אַרט גענוג פֿאַר דער בהמה אונטער מיר דורכצוגיין. **15** און איך בין אַרויפֿגעגאַנגען דורכן טאַל אין דער נאַכט, און האָב באַטראַכט די מויער; און איך האָב זיך אומגעקערט און בין געקומען צום טויער פֿון טאַל, און האָב זיך צוריקגעקערט. **16** און די פֿאַרשטייער האָבן ניט געוואָסט ווהין איך בין געגאַנגען, און וואָס איך טו, וואָרום די יידן, און די כַּהנים, און די אַדללייט, און די פֿאַרשטייער, און די

איבעריקע וואָס האָבן געטאָן די אַרבעט, האָב איך ביז אַהער גאַרנישט דערציילט.

17 און איך האָב צו זיי געזאָגט: איר זעט אין וואָס פֿאַר אַן אומגליק מיר זיינען, אַז ירושלים איז חרבֿ, און אירע טויערן זיינען פֿאַרברענט פֿון פֿייער; קומט און לאָמיר אָפּבויען די מויער פֿון ירושלים, אַז מיר זאָלן מער ניט זיין צו שאַנד. **18** און איך האָב זיי דערציילט וועגן דער האַנט פֿון מיין גאָט וואָס איז געווען גוט אויף מיר, און אויך די ווערטער פֿון מלך וואָס ער האָט מיר געזאָגט. האָבן זיי געזאָגט: לאָמיר אויפֿשטיין און בויען. און זיי האָבן געשטאַרקט זייערע הענט צום גוטן.

19 האָט דערהערט סנבלט דער חורוני, און טוביה דער עמונישער קנעכט, און גשם דער אַראַבער, און זיי האָבן געשפּעט פֿון אונדז, און האָבן אונדז מבֿזה געווען, און האָבן געזאָגט: וואָס איז די דאָזיקע זאך וואָס איר טוט? ווילט איר קעגן דעם מלך ווידערשפעניקן? **20** האָב איך זיי געגעבן אַן ענטפֿער און האָב צו זיי געזאָגט: דער גאָט פֿון הימל, ער וועט אונדז באַליקן, און מיר זיינע קנעכט וועלן אויפֿשטיין און וועלן בויען; און איר האָט ניט קיין חלק און קיין רעכט און קיין געדעכעניש אין ירושלים.

ג 1 און אַלישיב דער פֿהן-גדול און זיינע ברידער די פֿהנים זיינען אויפֿגעשטאַנען און האָבן אויפֿגעבויט דעם שאַפֿטויער; זיי האָבן אים געהייליקט, און אַריינגעשטעלט זיינע טירן; און ביז צום טורעם הַמָּאָה האָבן זיי אים געהייליקט, ביז צום טורעם חַנַּנְאֵל. **2** און לעבן אים האָבן געבויט די מענער פֿון יריחו. און לעבן דעם האָט געבויט זכור דער זון פֿון אַמרין. **3** און דעם פֿישטויער האָבן געבויט די זין פֿון הַסַּנְאָהן; זיי האָבן געלייגט זיינע באַלקנס, און אַריינגעשטעלט זיינע טירן, זיינע שלעסער, און זיינע ריגלען. **4** און לעבן זיי האָט פֿאַרריכט מרמות דער זון פֿון אוריה דעם זון פֿון הקוצן. און לעבן זיי האָט פֿאַרריכט משולם דער זון פֿון ברכיה דעם זון פֿון משיזבאלן. און לעבן זיי האָט פֿאַרריכט צדוק דער זון פֿון בענאן. **5** און לעבן זיי האָבן פֿאַרריכט די תקועים; אָבער זייערע גרויסע לייט האָבן ניט אַריינגעטאָן זייער נאַקן אין דעם דינסט פֿון זייער האַר. **6** און דעם

אַלטן טויער האָט פֿאַרריכט יוֹדֶע דער זון פֿון פֿסחן, און משולם דער זון פֿון בסודיהן; זיי האָבן געלייגט זיינע באַלקנס, און אַרײַנגעשטעלט זיינע טירן און זיינע שלעסער און זיינע ריגלען. **7** און לעבן זיי האָט פֿאַרריכט מלטיה דער גבעוני, און ידון דער מרונותי, די מענטשן פֿון גבעון און פֿון מצפה, וואָס האָבן געהערט צו דעם טראָן פֿון דעם פֿירשט פֿון יענער זייט טייך. **8** און לעבן דעם האָט פֿאַרריכט עוזיאל דער זון פֿון חרהיהן, פֿון די גאלדשמידן; און לעבן אים האָט פֿאַרריכט חנניה, אַ זון פֿון די בשמים-מאַכער; און זיי האָבן באַפֿעסטיקט ירושלים ביז דער ברייטער מויער. **9** און לעבן זיי האָט פֿאַרריכט רפיה דער זון פֿון חורן, דער האַר פֿון אַ האַלבער געגנט פֿון ירושלים. **10** און לעבן זיי האָט פֿאַרריכט ידיה דער זון פֿון חרומפֿן, אַקעגן זיין הויז. און לעבן אים האָט פֿאַרריכט חטוש דער זון פֿון חשבניה. **11** אַ צווייטע שטרעק האָט פֿאַרריכט מלכיה דער זון פֿון חרימען, און חשובֿ דער זון פֿון פחת-מואַבן; אויך דעם טורעם פֿון די אויוונס. **12** און לעבן דעם האָט פֿאַרריכט שלום דער זון פֿון הלוחשן, דער האַר פֿון אַ האַלבער געגנט פֿון ירושלים, ער און זיינע טעכטער. **13** דעם טויער פֿון טאַל האָט פֿאַרריכט חנון, און די באַווינער פֿון זנוח; זיי האָבן אים געבויט, און אַרײַנגעשטעלט זיינע טירן, זיינע שלעסער, און זיינע ריגלען; אויך טויזנט איילן פֿון דער מויער ביז דעם מיסטטויער. **14** און דעם מיסטטויער האָט פֿאַרריכט מלכיה דער זון פֿון רכבֿן, דער האַר פֿון דער געגנט פֿון בית-כָּרם; ער האָט אים געבויט, און אַרײַנגעשטעלט זיינע טירן, זיינע שלעסער, און זיינע ריגלען. **15** און דעם קוואַלטויער האָט פֿאַרריכט שלון דער זון פֿון כָּל-חוֹזֶהן, דער האַר פֿון דער געגנט פֿון מצפה; ער האָט אים געבויט, און אים צוגעדעקט, און אַרײַנגעשטעלט זיינע טירן, זיינע שלעסער, און זיינע ריגלען; אויך די מויער פֿון דעם טייך פֿון שְׁלַח ביים גאַרטן פֿון מלך, און ביז די טרעפּ וואָס נידערן אַראָפּ פֿון דודס שטאַט. **16** נאָך אים האָט פֿאַרריכט נחמיה דער זון פֿון עזבוקן, דער האַר פֿון אַ האַלבער געגנט פֿון בית-צור, ביז אַקעגן די קבֿרים פֿון דוד, און ביז דעם געמאַכטן טייך, און ביז צום הויז פֿון די גיבורים. **17** נאָך אים האָבן פֿאַרריכט די לוֹיִים, רחום דער זון פֿון בנין. לעבן אים האָט פֿאַרריכט חשבֿיה דער האַר פֿון אַ האַלבער געגנט פֿון קעילה, פֿאַר זיין געגנט. **18** נאָך אים האָבן פֿאַרריכט זייערע ברידער, בוי דער זון פֿון חַנְדָּדן, דער האַר פֿון אַ האַלבער געגנט פֿון קעילה. **19** און לעבן אים האָט פֿאַרריכט עֶזֶר, דער זון פֿון ישוען, דער האַר פֿון מצפה, אַ צווייטע שטרעק, אַקעגן ווי מע גייט אַרויף צום

וואַפֿנהויז ביים ווינקל. **20** נאָך אים האָט פֿלייסיק פֿאַרריכט ברוך דער זון פֿון זַפֿין, אַ צווייטע שטרעק, פֿון ווינקל ביזן איינגאַנג פֿון אַלישיבֿ דעם כּהן-גדולס הויז. **21** נאָך אים האָט פֿאַרריכט מרמות דער זון פֿון אוריה דעם זון פֿון הקוצן, אַ צווייטע שטרעק, פֿון דעם איינגאַנג פֿון אַלישיבֿס הויז און ביזן סוף פֿון אַלישיבֿס הויז. **22** און נאָך אים האָבן פֿאַרריכט די כּהנים, די מענטשן פֿון דער [ירדן]-געגנט. **23** נאָך דעם האָבן פֿאַרריכט בנימין און חשובֿ אַקעגן זייער הויז. נאָך דעם האָט פֿאַרריכט עזריה דער זון פֿון מעשיה דעם זון פֿון ענניהן לעבן זיין הויז. **24** נאָך אים האָט פֿאַרריכט בנוי דער זון פֿון חנדדן, אַ צווייטע שטרעק, פֿון עזריהס הויז ביזן ווינקל, און ביזן עק. **25** פֿלל דער זון פֿון עוזין האָט פֿאַרריכט אַקעגן דעם עק, און דעם טורעם וואָס איז אַרויסגערוקט פֿון דעם אויבערשטן הויז פֿון מלך וואָס ביים הויף פֿון דער וואַך. נאָך אים פֿדיה דער זון פֿון פרעושן. – **26** און די נתינים זיינען געזעסן אין עופֿל ביז קעגן דעם וואָסערטויער צו מזרח און דעם אַרויסגערוקטן טורעם. – **27** נאָך אים האָבן פֿאַרריכט די תקועים אַ צווייטע שטרעק, פֿון אַקעגן דעם גרויסן אַרויסגערוקטן טורעם און ביז דער מויער פֿון עופֿל. **28** איבער דעם פֿערדטויער האָבן פֿאַרריכט די כּהנים, איטלעכער אַקעגן זיין הויז. **29** נאָך דעם האָט פֿאַרריכט צדוק דער זון פֿון אַמרן אַקעגן זיין הויז. און נאָך אים האָט פֿאַרריכט שמעיה דער זון פֿון שכניהן, דער היטער פֿון מזרח-טויער. **30** נאָך אים האָט פֿאַרריכט חנניה דער זון פֿון שְׁלִמְיָהוּ, און חנון דער זעקסטער זון פֿון צָלפֿן, אַ צווייטע שטרעק. נאָך אים האָט פֿאַרריכט משולם דער זון פֿון ברכיהן, אַקעגן זיין קאַמער. **31** נאָך אים האָט פֿאַרריכט מלכיה, אַ זון פֿון די גאַלדשמידן, ביז דעם הויז פֿון די נתינים און די האַנדלסלייט, אַקעגן דעם טויער הַמִּפְקָד, און ביז דער אויבערשטוב פֿון ווינקל. **32** און צווישן דער אויבערשטוב פֿון ווינקל און דעם שאַפֿטויער האָבן פֿאַרריכט די גאַלדשמידן און די קרעמער.

33 און עס איז געווען, ווי סנבלט האָט געהערט אַז מיר בויען די מויער, אַזוי האָט אים געברענט, און ער האָט שטאַרק געצערנט; און ער האָט געשפּעט פֿון די יידן. **34** און ער האָט גערעדט פֿאַר זיינע ברידער און דעם חיל פֿון שומרון, און האָט געזאָגט: וואָס טוען די דאַזיקע צעקראַכענע יידן? וועט מען זיי דען לאַזן? וועלן זיי דען קרבנות שלאַכטן? וועלן זיי עס ענדיקן אין אַ טאַג? וועלן זיי אויפֿלעבן די שטיינער פֿון די הויפּנס ערד, אַז זיי זיינען פֿאַרברענט?

35 און טובֿיה דער עמוֿני איז געווען לעבן אים, און האָט געזאָגט: אַפֿילו אַז זיי בויען שוין יאָ, ווען אַ פֿוקס זאָל אַרויפֿגיין, וועט ער צעברעכן זייער שטיינערנע מויער.

36 הער, גאָט אונדזערער, ווי מיר זיינען געוואָרן צו שפּאַט, און קער אום זייער לעסטערונג אויף זייער קאָפּ, און גיב זיי צו רויב אין לאַנד פֿון געפֿאַנגענשאַפֿט; **37** און זאָלסט ניט פֿאַרדעקן זייער זינד, און זייער חטא זאָל ניט פֿאַרמעקט ווערן פֿון פֿאַר דיר, וואָרום זיי האָבן דיך דערצערנט פֿאַר די בויער.

38 אַזוי האָבן מיר געבויט די מויער; און די גאַנצע מויער איז פֿאַרבונדן געוואָרן ביז איר העלפֿט; וואָרום דאָס פֿאַלק האָט געהאַט האַרץ צו טאָן.

ד **1** און עס איז געווען, אי סנבֿלט, און טובֿיה, און די אַראַבער, און די עמוֿנים, און די אַשדודים, האָבן געהערט אַז די מויערן פֿון ירושָׁלַיִם ווערן פֿאַרריכט, אַז די בראַכן האָבן אָנגעהויבן פֿאַרשטאַפֿט צו ווערן, האָט זיי זייער געברענט. **2** און זיי האָבן געמאַכט אַ בונט אַלע אין איינעם, צו קומען מלחמה האַלטן אויף ירושָׁלַיִם, און אָנמאַכן דרינען אַ מהומה. **3** האָבן מיר מתפלל געווען צו אונדזער גאָט, און מיר האָבן געשטעלט אַ וואַך אַקעגן זיי ביי טאָג און ביי נאַכט, [זיך צו שיצן] פֿאַר זיי. **4** און יהודה האָט געזאָגט: דער כּוּח פֿון די לאַסטטרעגער איז אָפּגעשוואַכט, און ערד אָפּצוראַמען איז דאָ אַ סך, און מיר קענען ניט בויען די מויער. **5** און אונדזערע שוֹנאים האָבן געזאָגט: זאָלן זיי ניט מערקן און ניט זען, ביז מיר וועלן קומען צווישן זיי, און וועלן זיי אויסהרגען, און פֿאַרשטערן די אַרבעט. **6** און עס איז געווען, אַז די יידן וואָס זיינען געזעסן ביי זיי, זיינען צו אונדז געקומען, האָבן זיי אונדז צען מאָל געזאָגט: איר מוזט זיך אומקערן צו אונדז פֿון אַלע ערטער. **7** האָב איך אויסגעשטעלט אונטער דעם אָרט הינטער דער מויער, אין די אָפּענע פּלעצער – איך האָב אויסגעשטעלט דאָס פֿאַלק לויט משפּחות, מיט זייערע שווערדן, זייערע שפיזן, און זייערע בויגנס. **8** און איך האָב זיך אומגעקוקט, און בין אויפֿגעשטאַנען און האָב געזאָגט צו די אַדללייט, און צו די פֿאַרשטייער, און צו דעם איבעריקן פֿאַלק: איר

זאָלט ניט מורא האָבן פֿאַר זיי; דערמאָנט אייך אָן גאָט, דעם גרויסן און דעם פֿאַרכטיקן, און האָלט מלחמה פֿאַר אייערע ברידער, אייערע זין און אייערע טעכטער, אייערע ווייבער, און אייערע הייזער.

9 און עס איז געווען, ווי אונדזערע פֿיינט האָבן געהערט, אַז מיר האָבן זיך דערוויסט, און גאָט האָט פֿאַרשטערט זייער עצה, אַזוי האָבן מיר זיך אַלע אומגעקערט צו דער מויער, איטלעכער צו זיין אַרבעט. **10** און עס איז געווען פֿון יענעם טאָג אָן, האָבן העלפֿט פֿון מיינע יונגען געטאָן די אַרבעט, און העלפֿט פֿון זיי האָבן געהאַלטן די שפיזן, די שילדן און די בויגנס, און די פֿאַנצערס; און די האָרן זיינען געווען הינטער דעם גאַנצן הויז פֿון יהודה **11** וואָס האָבן געבויט די מויער. און די לאַסטטרעגער לאָדנדיק האָבן מיט איין האַנט זייערער געטאָן די אַרבעט, און איינע האָט געהאַלטן דעם וואַפֿן. **12** און די בויער זיינען געווען אָנגעגורט איטלעכער מיט זיין שווערד אויף זיינע לענדן, און אַזוי האָבן זיי געבויט; און אַ שוֹפֿר-בלאָזער איז געווען לעבן מיר. **13** און איך האָב געזאָגט צו די אַדללייט, און צו די פֿאַרשטייער, און צו דעם איבעריקן פֿאָלק: די אַרבעט איז גרויס און אויסגעברייט, און מיר זיינען אָפּגעזונדערט אויף דער מויער, ווייט איינער פֿון אַנדערן. **14** איז, אין דעם אַרט וואָס איר וועט הערן דעם קול פֿון שוֹפֿר, אַהין זאָלט איר זיך איינזאַמלען צו אונדז; אונדזער גאָט וועט מלחמה האַלטן פֿאַר אונדז.

15 אַזוי האָבן מיר געטאָן די אַרבעט; און אַ העלפֿט פֿון זיי האָבן געהאַלטן די שפיזן פֿון אויפֿגאַנג פֿון פֿרימאַרגן ביז די שטערן זיינען אַרויס. **16** איך האָב אויך געזאָגט אין יענער צייט צום פֿאָלק: זאָל איטלעכער מיט זיין יונג נעכטיקן אין ירושלים, כדי זיי זאָלן אונדז זיין ביי נאַכט פֿאַר אַ וואַך, און ביי טאָג פֿאַר אַרבעט. **17** און ניט איך, אָדער מיינע ברידער און מיינע יונגען און די וואַכלייט וואָס הינטער מיר, קיינער האָבן מיר ניט אויסגעטאָן אונדזערע קליידער; אַפֿילו צום וואַסער איז איטלעכער געגאַנגען מיט זיין וואַפֿן.

ה **1** און עס איז געווען אַ גרויס געשריי פֿון דעם פֿאָלק און זייערע ווייבער אויף זייערע ייִדישע ברידער. **2** און עס זיינען געווען אַזעלכע וואָס האָבן געזאָגט: מיר מיט אונדזערע זין און אונדזערע

טעכטער זיינען פֿיל; טאָ לאַמיר קריגן תבואה, כדי מיר זאלן עסן און לעבן. **3** און געווען אַזעלכע וואָס האָבן געזאָגט: אונדזערע פֿעלדער און אונדזערע ווינגערטנער און אונדזערע הייזער פֿאַרזעצן מיר; לאַמיר קריגן תבואה, פֿון וועגן דעם הונגער. **4** און געווען אַזעלכע וואָס האָבן געזאָגט: מיר האָבן געליען געלט פֿאַר דעם מלכס אַפּצאַל אויף אונדזערע פֿעלדער און אונדזערע ווינגערטנער. **5** און אַצונד, אונדזער פֿלייש איז דאָך אַזוי ווי דאָס פֿלייש פֿון אונדזערע ברידער, אונדזערע קינדער אַזוי ווי זייערע קינדער, און אָט מוזן מיר באַצווינגען אונדזערע זין און אונדזערע טעכטער פֿאַר קנעכט, און טייל פֿון אונדזערע טעכטער זיינען שוין באַצווינגען, און אונדזער האַנט איז אָן כוח, און אונדזערע פֿעלדער און אונדזערע ווינגערטנער געהערן צו אַנדערע.

6 האָט מיך זייער פֿאַרדראָסן ווי איך האָב געהערט זייער געשריי און די דאָזיקע ווערטער. **7** און מיין האַרץ האָט זיך באַקלערט אין מיר, און איך האָב זיך געקריגט מיט די אַדללייט און מיט די פֿאַרשטייער, און איך האָב צו זיי געזאָגט: אויף וואָכער לייט איר איטלעכער זיין ברודער? און איך האָב געמאַכט אַקעגן זיי אַ גרויסע איינזאַמלונג. **8** און איך האָב צו זיי געזאָגט: מיר האָבן אויסגעקויפֿט אונדזערע ייִדישע ברידער וואָס זיינען פֿאַרקויפֿט געווען צו גוים, ווי ווייט מיר האָבן געקענט, און איר ווילט גאָר פֿאַרקויפֿן אייערע ברידער, און זיי זאלן זיך פֿאַרקויפֿן צו אונדז? האָבן זיי געשוויגן און ניט געפֿונען קיין ווערטער. **9** און איך האָב געזאָגט: ניט גוט איז די זאָך וואָס איר טוט; דאַרפֿט איר ניט גיין אין מורא פֿאַר אונדזער גאָט, אויס חרפה פֿאַר די גוים אונדזערע פֿיינט? **10** איך אויך, מייע ברידער און מייע יונגען, האָבן זיי געליען געלט און תבואה. לאַמיר, איך בעט אייך, אַפּלאַזן דעם דאָזיקן חוב. **11** גיט זיי אָפּ, איך בעט אייך, היינט זייערע פֿעלדער, זייערע ווינגערטנער, זייערע איילבערטגערטנער, און זייערע הייזער, און די הונדערטן זילבערשטיק, און די תבואה, דעם וויין, און דאָס אייל, וואָס איר מאַנט פֿון זיי. **12** האָבן זיי געזאָגט: מיר וועלן אַפּגעבן, און מיר וועלן פֿון זיי ניט פֿאַרלאַנגען; מיר וועלן אַזוי טאָן ווי דו זאָגסט. האָב איך גערופֿן די כֹּהנים, און איך האָב זיי באַשוואָרן צו טאָן אַזוי ווי דער דאָזיקער צוזאָג. **13** אויך האָב איך אויסגעטרייסלט מיין שויס, און האָב געזאָגט: אַזוי זאל גאָט אויסטרייסלען יעטוועדער מאַן וואָס וועט ניט מקיים זיין דעם דאָזיקן צוזאָג, פֿון זיין הויז, און פֿון זיין מי, און אַזוי זאל ער זיין

אויסגעטרייסלט און ליידיק. און די גאַנצע איינזאַמלונג האָט געזאָגט: אָמן! און זיי האָבן געלויבט גאָט. און דאָס פֿאַלק האָט געטאָן אַזוי ווי דער דאָזיקער צוזאַג.

14 אויך האָב איך און מײנע ברידער, פֿון דעם טאָג אָן וואָס מע האָט מיר באַפֿוילן צו זײן זייער פֿירשט אין לאַנד יהודה, פֿון דעם צוואַנציקסטן יאָר און ביזן צווייטן און דרייסיקסטן יאָר פֿון דעם מלך אַרְתַּחשְׁתָּא, צוועלף יאָר, ניט געגעסן די שפּײַז פֿון אַ פֿירשט. **15** און די פֿריערדיקע פֿירשטן וואָס פֿאַר מיר האָבן באַשווערט אויפֿן פֿאַלק, און זיי האָבן גענומען פֿון זיי פֿאַר ברויט און וויין, אַחוץ פֿערציק שקלים זילבער; אויך האָבן זייערע יונגען געוועלטיקט איבער דעם פֿאַלק. אָבער איך האָב ניט געטאָן אַזוי, פֿון גאָטספֿאַרכטיקייט. **16** און אויך בײַ דער אַרבעט פֿון דער דאָזיקער מויער האָב איך צוגעלייגט אַ האַנט, הגם קיין פֿעלד האָבן מיר ניט געקויפֿט; און אַלע מײנע יונגען זײנען געווען איינגעזאַמלט דאָרטן בײַ דער אַרבעט. **17** און די יידן, און די פֿאַרשטייער, הונדערט און פֿופֿציק מאַן, און די וואָס זײנען צו אונדז געקומען פֿון די פֿעלקער וואָס אַרום אונדז, זײנען געווען בײַ מײן טיש. **18** און וואָס איז צוגעגרייט געוואָרן פֿאַר אײן טאָג, איז געווען: אײן אַקס, זעקס געקליבענע שאַף; אויך עופֿות זײנען צוגעגרייט געוואָרן בײַ מיר; און אַלע צען טעג אַלערליי וויין לרֹב. און פֿון דעסט וועגן האָב איך ניט פֿאַרלאַנגט די שפּײַז פֿון אַ פֿירשט, ווייל דער דינסט איז געווען שווער אויף דעם דאָזיקן פֿאַלק. **19** דערמאָן מיר, גאָט מײנער, צום גוטן אַלץ וואָס איך האָב געטאָן פֿאַר דעם דאָזיקן פֿאַלק.

1 און עס איז געווען, ווי סנבלט, און טוביה, און גשם דער אַראַבער, און אונדזערע איבעריקע פֿײַנט האָבן געקריגן צו הערן אַז איך האָב אויפֿגעבויט די מויער, און קיין בראַך איז ניט געבליבן אין איר – הגם ביז יענער צײַט האָב איך נאָך ניט געהאַט אַרײַנגעשטעלט טירן אין די טויערן – **2** האָט סנבלט, און גשם, געשיקט צו מיר, אַזוי צו זאָגן: קום, און לאָמיר זיך צונויפֿקומען אין איינעם אין כפֿרים אין טאָל אונז. און זיי האָבן געטראַכט מיר צו טאָן בײַז. **3** האָב איך צו זיי געשיקט שלוחים, אַזוי צו זאָגן: אַ גרויסע אַרבעט טו איך, און איך קען ניט אַראַפֿנידערן; נאָך וואָס זאָל די

אַרבעט אויפֿהערן, אַז איך וועל זי אָפּלאָזן, און אַראָפּנידערן צו אייך? **4** און זיי האָבן צו מיר געשיקט אַזוי ווי די דאָזיקע רייד פֿיר מאָל, און איך האָב זיי געענטפֿערט אַזוי ווי די דאָזיקע רייד. **5** האָט סִנבֿלט געשיקט צו מיר אַזוי ווי די דאָזיקע רייד אַ פֿינפֿט מאָל זיין יונג מיט אַן אָפּענעם בריוו אין זיין האַנט, **6** וואָס דערין איז געווען געשריבן: צווישן די פֿעלקער הערט זיך, און גִשמו זאָגט, אַז דו און די ייִדן טראַכטן צו ווידערשפּעניקן, דרום בויסטו די מויער, און דו ווילסט ווערן ביי זיי פֿאַר אַ מלך, לויט די דאָזיקע רייד. **7** און אויך האָסטו אויפֿגעשטעלט נביאים אויסצורופֿן וועגן דיר אין ירושָׁלַיִם, אַזוי צו זאָגן: אַ מלך איז דאָ אין יהודה. און אַצונד וועט דער מלך קריגן צו הערן אַזעלכע רייד. איז, אַצונד קום און לאָמיר אַן עצה האַלטן אין איינעם. **8** האָב איך צו אים געשיקט, אַזוי צו זאָגן: אַזעלכע זאָכן ווי דו זאָגסט זיינען ניט געשען, נאָר פֿון דיין האַרצן טראַכסטו זיי אויס. **9** וואָרום זיי אַלע האָבן אונדז געוואַלט איינשרעקן, אַזוי צו זאָגן: זייערע הענט וועלן אָפּגעשלאָפֿט ווערן פֿון דער אַרבעט, און זי וועט ניט געטאָן ווערן. און אַצונד, גאָט, שטאַרק מיינע הענט.

10 און איך בין געקומען אין הויז פֿון שמעיה דעם זון פֿון דלִיָה, דעם זון פֿון מהִיטבֿאַלן, וואָס האָט זיך געהאַלטן איינגעשלאָסן; און ער האָט געזאָגט: לאָמיר זיך צונויפֿקומען אין הויז פֿון גאָט, אינעווייניק אין היכל, און לאָמיר פֿאַרשליסן די טירן פֿון היכל, וואָרום זיי וועלן קומען דיך הרגען, און ביי נאַכט וועלן זיי קומען דיך הרגען. **11** האָב איך געזאָגט: זאָל אַזאַ מענטש ווי איך אַנטלויפֿן? און ווער פֿון מײַן גלייַכן קען אַרייַנגיין אין היכל, און בלייבן לעבן? איך וועל ניט אַרייַנגיין. **12** און איך האָב דערקענט, אַז ניט גאָט האָט אים געשיקט, נאָר ער האָט גערעדט די נבואה וועגן מיר, ווייל טובֿיה און סִנבֿלט האָבן אים אָנגעדונגען. **13** ער איז דערפֿאַר געווען געדונגען, פֿדי איך זאָל מורא קריגן, און איך זאָל טאָן אַזוי, און מיך פֿאַרזינדיקן, און דאָס וועט זיי זיין פֿאַר אַ שָׁם-רַע פֿדי זיי זאָלן מיך קענען לעסטערן. **14** דערמאָן, גאָט מיינער, טובֿיהוּ, און סִנבֿלט לויט די דאָזיקע מעשים זיינע, און אויך נועדיה דער נביאה, און די איבעריקע נביאים וואָס האָבן מיך געוואַלט איינשרעקן.

15 און די מויער איז פֿאַרטיק געוואָרן אין פֿינף און צוואַנציקסטן טאָג פֿון אָלול, אין צוויי און פֿופֿציק טעג. **16** און עס איז געווען, ווי אַלע אונדזערע פֿיינט האָבן דערהערט, האָבן אַלע פֿעלקער וואָס

אַרום אונדז מורא געקריגן, און זיי זיינען זייער אַראָפּגעפּאַלן ביי זיך אין די אויגן, וואָרום זיי האָבן געזען אַז פֿון אונדזער גאָט איז געטאָן געוואָרן די דאָזיקע אַרבעט.

17 אויך האָבן אין יענע טעג די אַדללייט פֿון יהודה געשיקט פֿיל בריוו צו טובֿיהן, און טובֿיהס זיינען געקומען צו זיי. **18** וואָרום פֿיל אין יהודה זיינען געווען געשוואָרענע צו אים, וואָרום ער איז געווען דער איידים פֿון שכניה דעם זון פֿון אַרחו, און זיין זון יהוֹחָנָן האָט גענומען די טאָכטער פֿון משולם דעם זון פֿון ברכיהן. **19** אויך פֿלעגן זיי דערציילן פֿאַר מיר זיינע גוטע מעלות, און מיינע ווערטער פֿלעגן זיי אַרויסטראַגן צו אים. כּדי מיך איינצושרעקן האָט טובֿיה געשיקט די בריוו.

ז 1 און עס איז געווען, ווי די מויער איז געווען אויפֿגעבויט, אַזוי האָב איך אַריינגעשטעלט די טירן, און די טויערלייט און די זינגערס און די לויים זיינען אויפֿגעזעצט געוואָרן. **2** און איך האָב געגעבן מיין ברודער חֲנַנְיָו, און חֲנַנְיָה דעם הויפטמאַן פֿון דער פֿעסטונג, דעם באַפֿעל איבער ירושלים; וואָרום ער איז געווען אַן אמתער מענטש, און גאָטספֿאַרכטיקער פֿון אַ סך. **3** און איך האָב זיי אַנגעזאָגט: די טויערן פֿון ירושלים זאָלן ניט געעפֿנט ווערן ביז די זון ווערט הייס, און ווען מע איז נאָך אויף, זאָלן זיי צומאַכן די טירן; און פֿאַרריגלט זיי; און מע זאָל שטעלן וואַכן פֿון די באַוווּינער פֿון ירושלים, איטלעכן אויף זיין וואַך, און איטלעכן אַקעגן זיין הויז. **4** און די שטאָט איז געווען ברייט און גרויס, און דאָס פֿאַלק דערין ווינציק, און קיין הייזער זיינען ניט געווען געבויט. **5** און מיין גאָט האָט אַריינגעגעבן אין מיין האַרצן, און איך האָב איינגעזאַמלט די אַדללייט, און די פֿאַרשטייער, און דאָס פֿאַלק, זיך צו פֿאַרצייכענען לויטן יחוס, און איך האָב געפֿונען דעם יחוס-בריוו פֿון די וואָס זיינען אַרויפֿגעקומען צום ערשטן, און איך האָב געפֿונען געשריבן דערין:

6 דאָס זיינען די קינדער פֿון דער ייִדישער מדינה וואָס זיינען אַרויפֿגעאַנגען פֿון די גלות-געפֿאַנגענע וואָס נבֿוכדנֶצַר דער מלך פֿון בבל האָט פֿאַרטריבן, און זיי האָבן זיך אומגעקערט קיין ירושלים און קיין יהודה, איטלעכער צו זיין שטאָט; **7** די וואָס זיינען געקומען מיט

זרובבלן, ישוען, נחמיהן, עזריהן, רעמיהן, נחמנין, מרדכין, בלשנען,
מספרתן, בגוין, נחומען, בענהן.

די צאל פון די מענער פון די קינדער פון ישראל:

- 8 די קינדער פון פרעוש, צוויי טויזנט הונדערט און צוויי און זיבעציק.
- 9 די קינדער פון שפטיה, דריי הונדערט צוויי און זיבעציק.
- 10 די קינדער פון ארח, זעקס הונדערט צוויי און פופציק.
- 11 די קינדער פון פחת-מואב, פון די קינדער פון ישוע און יואב, צוויי טויזנט און אכט הונדערט אכצן.
- 12 די קינדער פון עילם, טויזנט צוויי הונדערט פיר און פופציק.
- 13 די קינדער פון זתוא, אכט הונדערט פינף און פערציק.
- 14 די קינדער פון זפי, זיבן הונדערט און זעכציק.
- 15 די קינדער פון בנוי, זעקס הונדערט אכט און פערציק.
- 16 די קינדער פון בבי, זעקס הונדערט אכט און צוואנציק.
- 17 די קינדער פון עזגד, צוויי טויזנט דריי הונדערט צוויי און צוואנציק.
- 18 די קינדער פון אדוניקם, זעקס הונדערט זיבן און זעכציק.
- 19 די קינדער פון בגוי, צוויי טויזנט זיבן און זעכציק.
- 20 די קינדער פון עדין, זעקס הונדערט פינף און פופציק.
- 21 די קינדער פון אטר, פון חזקיהן, אכט און ניינציק.
- 22 די קינדער פון חשום, דריי הונדערט אכט און צוואנציק.
- 23 די קינדער פון בצוי, דריי הונדערט פיר און צוואנציק.
- 24 די קינדער פון חריף, הונדערט צוועלף.

- 25 די קינדער פֿון גֶבֶען, פֿינף און נײַנציק.
- 26 די מענטשן פֿון בית-לָחֶם און נטוֹפֶה, הונדערט אַכט און אַכציק.
- 27 די מענטשן פֿון עֲנָתוֹת, הונדערט אַכט און צוואַנציק.
- 28 די מענטשן פֿון בית-עֲזְמוֹת, צוויי און פֿערציק.
- 29 די מענטשן פֿון קרִית-יעָרים, כּפִיָּה, און באַרוֹת, זיבן הונדערט דרײַ און פֿערציק.
- 30 די מענטשן פֿון רָמָה און גֶבֶע, זעקס הונדערט איין און צוואַנציק.
- 31 די מענטשן פֿון מְכָמֶס, הונדערט און צוויי און צוואַנציק.
- 32 די מענטשן פֿון בית-אֵל, און עֵי, הונדערט דרײַ און צוואַנציק.
- 33 די מענטשן פֿון דער אַנדער נבֹּ, צוויי און פֿופֿציק.
- 34 די קינדער פֿון דער אַנדער עֵילֶם, טויזנט צוויי הונדערט פֿיר און פֿופֿציק.
- 35 די קינדער פֿון חָרֶם, דרײַ הונדערט און צוואַנציק.
- 36 די קינדער פֿון יריחו, דרײַ הונדערט פֿינף און פֿערציק.
- 37 די קינדער פֿון לוד, חֲדִיד, און אֹנוֹ, זיבן הונדערט און איין און צוואַנציק.
- 38 די קינדער פֿון סנָאָהן, דרײַ טויזנט נײַן הונדערט און דרײַסיק.
- 39 די כּהֲנִים:
- די קינדער פֿון ידְעִיָה, פֿון דעם הויז פֿון ישׁוּעַ, נײַן הונדערט דרײַ און זיבעציק.
- 40 די קינדער פֿון אָמֶר, טויזנט צוויי און פֿופֿציק.
- 41 די קינדער פֿון פּשחור, טויזנט צוויי הונדערט זיבן און פֿערציק.

42 די קינדער פֿון חרם, טויזנט זיבעצן.

43 די לויים:

די קינדער פֿון ישוע, פֿון קדמיאלן, פֿון די קינדער פֿון הודנה, פֿיר און זיבעציק.

44 די זינגערס:

די קינדער פֿון אָסָף, הונדערט אַכט און פֿערציק.

45 די טויערלייט:

די קינדער פֿון שלום, די קינדער פֿון אָטֶר, די קינדער פֿון טלמון, די קינדער פֿון עקוב, די קינדער פֿון חטיטאָ, די קינדער פֿון שובֿי – הונדערט אַכט און דרייסיק.

46 די נתינים:

די קינדער פֿון ציחאָ, די קינדער פֿון חשוּפָאָ, די קינדער פֿון טבעות:
47 די קינדער פֿון קירוס, די קינדער פֿון סיעא, די קינדער פֿון פדון;
48 די קינדער פֿון לבִּנָה, די קינדער פֿון חגבָאָ, די קינדער פֿון שלמי;
49 די קינדער פֿון חֲנָן, די קינדער פֿון גִּדְל, די קינדער פֿון גִּחַר;
50 די קינדער פֿון ראָיָה, די קינדער פֿון רצין, די קינדער פֿון נקודאָ;
51 די קינדער פֿון גִּזָם, די קינדער פֿון עוזאָ, די קינדער פֿון פֶּסַח;
52 די קינדער פֿון בֶּסִי, די קינדער פֿון מְעוֹנִים, די קינדער פֿון נְפִישִׁסִים;
53 די קינדער פֿון בבוק, די קינדער פֿון חקופָאָ, די קינדער פֿון חרחור;
54 די קינדער פֿון בצלית, די קינדער פֿון מחידאָ, די קינדער פֿון חרשאָ;
55 די קינדער פֿון ברקוס, די קינדער פֿון סיסראָ, די קינדער פֿון תַּמָּךְ;
56 די קינדער פֿון נציח, די קינדער פֿון חטיפָאָ.

57 די קינדער פֿון שלמהס קנעכט:

די קינדער פֿון סוֹטִי, די קינדער פֿון סוֹפֶרֶת, די קינדער פֿון פּרידאָ;
58 די קינדער פֿון יַעֲלָאָ, די קינדער פֿון דַרְקוֹן, די קינדער פֿון גִּדְל;
59 די קינדער פֿון שפֿטִיָה, די קינדער פֿון חטיל, די קינדער פֿון פּוֹכֶרֶת-הַצְבָּיִים, די קינדער פֿון אָמוֹן.

60 אַלע נתינים און די קינדער פֿון שלמהס קנעכט: דריי הונדערט צוויי און ניינציק.

61 און דאָס זיינען די וואָס זיינען אַרויפֿגעגאַנגען פֿון תּל-מֶלֶךְ, תּל-חֶרשָׁאָ, כּרובֿ, אַדון, און אַמֶר, און האָבן ניט געקענט זאָגן זייער פֿאַטערהויז און זייער אָפּשטאַם, אויב זיי זיינען פֿון ישׂראל:

62 די קינדער פֿון דלָיה, די קינדער פֿון טוֹבִיָה, די קינדער פֿון נקוּדָאָ – זעקס הונדערט און צוויי און פֿערציק.

63 און פֿון די כּהנים: די קינדער פֿון חֲבִיָה, די קינדער פֿון הַקּוֹץ, די קינדער פֿון ברזֶלִין וואָס האָט גענומען אַ ווייב פֿון די טעכטער פֿון ברזֶלִין פֿון גלֶעד, און איז גערופֿן געוואָרן אויף זייער נאָמען.

64 די דאָזיקע האָבן געזוכט זייער יחוס-בריוו, און ער איז ניט געפֿונען געוואָרן, און זיי זיינען געהאַלטן געוואָרן פֿאַר אומווערדיק צו דער כּהונה. **65** און דער תּרשֶׁתָאָ האָט זיי פֿאַרזאָגט, אַז זיי זאָלן ניט עסן פֿון דעם גאָר הייליקן, ביז אַ כּהן וועט אויפֿשטיין מיט אורים-ותומים.

66 די גאַנצע עדה אין איינעם איז געווען צוויי און פֿערציק טויזנט דריי הונדערט און זעכציק; **67** אַחוץ זייערע קנעכט און זייערע דינסטן; די דאָזיקע זיינען געווען זיבן טויזנט דריי הונדערט זיבן און דרייסיק. און זיי האָבן געהאַט זינגערס און זינגערינס צוויי הונדערט און פֿינף און פֿערציק. **68** זייערע פֿערד זיינען געווען זיבן הונדערט זעקס און דרייסיק; זייערע מוילאייזלען, צוויי הונדערט פֿינף און פֿערציק; **69** קעמלען פֿיר הונדערט פֿינף און דרייסיק; אייזלען, זעקס טויזנט זיבן הונדערט און צוואַנציק.

70 און טייל פֿון צווישן די הויפטן פֿון די פֿאַטערהייזער האָבן געשאַנקען פֿאַר דער אַרבעט. דער תּרשֶׁתָאָ האָט געגעבן פֿאַר דעם שאַץ, גאָלד טויזנט דרַכמונים, שפרענגבעקנס פּוֹפֿציק, העמדלעך פֿאַר די כּהנים פֿינף הונדערט און דרייסיק. **71** און טייל פֿון די הויפטן פֿון די פֿאַטערהייזער האָבן געגעבן פֿאַר דעם שאַץ פֿון דער אַרבעט, גאָלד צוואַנציק טויזנט דרַכמונים, און זילבער צוויי טויזנט

און צוויי הונדערט מָנָה. **72** און וואָס דאָס איבעריקע פֿאָלק האָט געגעבן איז געווען: גאָלד, צוואַנציק טויזנט דרַכמונים, און זילבער צוויי טויזנט מָנָה, און העמדלעך פֿאַר די כַּהנים זיבן און זעכציק.

73 און די כַּהנים און די לוויים, און די טויערלייט, און די זינגערס, און טייל פֿון דעם פֿאָלק, און די נתינים, און גאַנץ ישראל, האָבן זיך באַזעצט אין זייערע שטעט.

און אַז דער זיבעטער חודש איז געקומען, און די קינדער פֿון ישראל זיינען געווען אין זייערע שטעט.

ח 1 האָט זיך דאָס גאַנצע פֿאָלק איינגעזאַמלט אַזוי ווי איין מאָן אויף דעם ברייטן פּלאַץ וואָס פֿאַר דעם וואַסערטויער, און זיי האָבן גערעדט צו עזרא דעם שרייבער, צו ברענגען דאָס בוך פֿון תּוֹרַת-מֹשֶׁה וואָס גאָט האָט באַפוילן ישראל. **2** און עזרא דער כַּהן האָט געבראַכט די תּוֹרָה פֿאַר דער איינזאַמלונג, מענער און ווייבער, און אַלע וואָס האָבן געקענט פֿאַרשטיין, אין ערשטן טאָג פֿון זיבעטן חודש. **3** און ער האָט דערפֿון געלייענט פֿאַר דעם ברייטן פּלאַץ וואָס פֿאַר דעם וואַסערטויער פֿון באַגינען ביז האַלבן טאָג, פֿאַר די מענער און די ווייבער, און די וואָס האָבן פֿאַרשטאַנען; און די אויערן פֿון דעם גאַנצן פֿאָלק זיינען געווען צו דעם בוך פֿון דער תּוֹרָה. **4** און עזרא דער שרייבער איז געשטאַנען אויף אַ הילצערנעם באַלמעמער וואָס מע האָט געמאַכט פֿאַר דער זאַך, און לעבן אים איז געשטאַנען מִתְתִּיָה, און שִׁמְעִי, און עֲנָיָה, און אֹרְיָה, און חֶלְקִיָה, און מַעֲשִׂיָה, אויף זיין רעכטער זייט; און פֿון זיין לינקער זייט, פֿדִיָה, און מִישָׁאֵל, און מִלְכִּיָה, און חֲשׂוּם, און חֲשַׁבְדָּנָה, זַכָּרְיָה, משולם. **5** און עזרא האָט געעפֿנט דאָס בוך פֿאַר די אויגן פֿון גאַנצן פֿאָלק, וואָרום ער איז געווען איבער דעם גאַנצן פֿאָלק; און ווי ער האָט אויפֿגעפֿנט, האָט דאָס גאַנצע פֿאָלק זיך אויפֿגעשטעלט. **6** און עזרא האָט געלויבט יהוה דעם גרויסן גאָט, און דאָס גאַנצע פֿאָלק האָט געענטפֿערט: "אָמֵן! אָמֵן!" מיט אויפֿגעהויבענע הענט, און זיי האָבן זיך גענייגט און זיך געבוקט צו גאָט מיטן פנים צו דער ערד. **7** און ישוע, און בני, און שרביה, ימין, עקוב, שבתאי, הודיה, מעשיה,

קליטאָ, עֲזָרְיָהּ, יוֹזָבֵד, חָנָן, פִּלְאָיָהּ, די לויִים, האָבן געגעבן דעם פֿאַלק צו פֿאַרשטיין די תּוֹרָה, און דאָס פֿאַלק איז געשטאַנען אויף זייער אָרט. **8** און זיי האָבן געלייענט פֿון דער תּוֹרָה פֿון גאָט קלאָר, און געמאַכט שכלדיק און געגעבן צו פֿאַרשטיין דאָס געלייענטע.

9 און נחמיה, דאָס איז דער תּרשֶׁתָא, און עזרא דער כּהֵן, דער שרייבער, און די לויִים וואָס האָבן געגעבן דעם פֿאַלק צו פֿאַרשטיין, האָבן געזאָגט צום גאַנצן פֿאַלק: היינטיקער טאָג איז הייליק צו יהוה אייער גאָט; איר זאָלט ניט טרויערן און ניט וויינען. וואָרום דאָס גאַנצע פֿאַלק האָט געוויינט, אַז זיי האָבן געהערט די ווערטער פֿון דער תּוֹרָה. **10** און ער האָט צו זיי געזאָגט: גייט עסט פֿעטע שפּייזן, און טרינקט זיסע געטראַנקען, און שיקט חלקים צו דעם וואָס ביי אים איז ניט אָנגעגרייט, וואָרום דער טאָג איז הייליק צו אונדזער גאָט; און איר זאָלט אייך ניט קלעמען, וואָרום די פֿרייד פֿון גאָט איז אייער שטאַרקייט. **11** און די לויִים האָבן איינגעשטילט דאָס גאַנצע פֿאַלק, אַזוי צו זאָגן: זייט שטיל, וואָרום דער טאָג איז הייליק, און איר זאָלט אייך ניט קלעמען. **12** און דאָס גאַנצע פֿאַלק איז געגאַנגען עסן און טרינקען, און זיך שיקן חלקים, און מאַכן אַ גרויסע שמחה, וואָרום זיי האָבן פֿאַרשטאַנען די ווערטער וואָס מע האָט זיי געלערנט.

13 און אויפֿן צווייטן טאָג האָבן זיך איינגעזאַמלט די הויפטן פֿון די פֿאַטערהייזער פֿון דעם גאַנצן פֿאַלק, די כּהנים, און די לויִים, צו עזרא דעם שרייבער, כּדי זיך צו קליגן אין די ווערטער פֿון דער תּוֹרָה. **14** און זיי האָבן געפֿונען געשריבן אין דער תּוֹרָה וואָס גאָט האָט באַפֿוילן דורך משהן, אַז די קינדער פֿון ישׂראל זאָלן זיצן אין סוכות אין דעם יום-טובֿ פֿון זיבעטן חודש; **15** און אַז זיי זאָלן באַקאַנט מאַכן און אַרויסלאָזן אַן אויסרוף אין אַלע זייערע שטעט, און אין ירושלים, אַזוי צו זאָגן: גייט אַרויס אין די בערג, און ברענגט איילבערטצווייגן, און איילבויםצווייגן, און מירטנצווייגן, און טייטלצווייגן, און צווייגן פֿון געדיכטע ביימער, צו מאַכן סוכות אַזוי ווי עס שטייט געשריבן.

16 איז דאָס פֿאַלק אַרויסגעגאַנגען, און זיי האָבן געבראַכט, און האָבן געמאַכט סוכות איטלעכער אויף זיין דאָך, און אין זייערע הויפֿן, און אין די הויפֿן פֿון גאָטס הויז, און אויף דעם ברייטן פּלאַץ

פֿון וואַסערטויער, און אויף דעם ברייטן פּלאַץ פֿון טויער פֿון אַפֿרים. 17 און די גאַנצע עדה וואָס האָט זיך אומגעקערט פֿון געפֿאַנגענשאַפֿט האָט געמאַכט סוכות, און זיי זיינען געזעסן אין סוכות; וואָרום די קינדער פֿון ישׂראל האָבן אַזוי ניט געטאַן פֿון די טעג פֿון ישׂוע דעם זון פֿון נון אָן ביז אויף יענעם טאָג. און עס איז געווען זייער אַ גרויסע שִׁמחה. 18 און ער האָט געלייענט פֿון דעם בוך פֿון גאַטס תּוֹרָה טאָג אין טאָג, פֿון ערשטן טאָג ביזן לעצטן טאָג; און זיי האָבן געמאַכט יום-טובֿ זיבן טעג, און אויפֿן אַכטן טאָג אַ הייליקע איינזאַמלונג, אַזוי ווי דער דין.

ט 1 און אין פֿיר און צוואַנציקסטן טאָג פֿון דעם דאַזיקן חודש האָבן זיך איינגעזאַמלט די קינדער פֿון ישׂראל מיט פֿאַסטן, און מיט זאַק און ערד אויף זיך. 2 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן זיך אַפֿגעשיידט פֿון אַלע פֿרעמדגעבאַרענע, און זיי זיינען געשטאַנען און האָבן זיך מתוודה געווען אויף זייערע זינד, און די פֿאַרברעכן פֿון זייערע עלטערן. 3 און זיי זיינען געשטאַנען אויף זייער אָרט און האָבן געלייענט אין דעם בוך פֿון דער תּוֹרָה פֿון יהוה זייער גאָט אַ פֿערטל טאָג, און אַ פֿערטל טאָג האָבן זיי זיך מתוודה געווען, און זיך געבוקט צו יהוה זייער גאָט. 4 און ישׂוע, און בני, קדמיאַל, שבֿנִיָּה, בוני, שִׁרְבִיָּה, בני, כַּנְנִי, האָבן זיך אויפֿגעשטעלט אויף דער בימה פֿון די לויים, און זיי האָבן געשריען אויף אַ הויכן קול צו יהוה זייער גאָט.

5 און די לויים, ישׂוע, און קדמיאַל, בני, חֲשִׁבְנִיָּה, שִׁרְבִיָּה, הוֹדִיָּה, שבֿנִיָּה, פּתַחְיָה, האָבן געזאַגט: שטייט אויף, לויבט יהוה אייער גאָט פֿון אייביק ביז אייביק; און לאַז מען לויבן דיין פּראַכטיקן נאָמען וואָס איז דערהויבן איבער יעטוועדער לויב און רימונג.

6 דו יהוה ביסט אַליין; דו האָסט געמאַכט די הימלען, די הימלען פֿון די הימלען, און זייער גאַנצן חיל, די ערד און אַלץ וואָס אויף איר, די ימען און אַלץ וואָס אין זיי, און דו האַלטסט זיי אַלעמען אויף, און דער חיל פֿון הימל בוקט זיך צו דיר. 7 דו ביסט יהוה דער גאָט וואָס האָסט אויסדערוויילט אַבְרָמֶען, און אים אַרויסגעצויגן פֿון אור-כַּשְׁדִּים, און געמאַכט זיין נאָמען אַבְרָהָם. 8 און האָסט געפֿונען זיין האַרץ געטריי פֿאַר דיר, און האָסט געשלאָסן מיט אים אַ בונד צו

געבן דאָס לאַנד פֿון דעם פֿנעני, דעם חתני, דעם אָמורי, און דעם פֿרזי, און דעם יבֿוסי, און דעם גֿרָגשי – עס צו געבן צו זיין זאָמען; און האָסט מקיים געווען דיִינע ווערטער, וואָרום אַ גערעכטער ביסטו. **9** און דו האָסט געזען די פֿיין פֿון אונדזערע עלטערן אין מצֿרים, און האָסט געהערט זייער געשריי ביים ים-סוף. **10** און האָסט געמאַכט צייכנס און ווונדער אויף פרעהן, און אויף אַלע זיינע קנעכט, און אויף דעם גאַנצן פֿאָלק פֿון זיין לאַנד, וואָרום האָסט געוואָסט, אַז זיי האָבן געמוטוויליקט איבער זיי; און האָסט דיר געמאַכט אַ נאָמען אַזוי ווי היינטיקן טאָג. **11** און דעם ים האָסטו געשפּאַלטן פֿאַר זיי, און זיי זיינען דורכגעגאַנגען אין מיטן אים אין טריקעניש און זייערע נאָכיאָגער האָסטו אַריינגעוואָרפֿן אין די טיפֿענישן אַזוי ווי אַ שטיין אין מאַכטיקע וואַסערן. **12** און מיט אַ זייל פֿון וואַלקן האָסטו זיי געפֿירט ביי טאָג, און מיט אַ זייל פֿון פֿייער ביי נאַכט, פֿדי זיי צו לייכטן דעם וועג וואָס זיי זאָלן אויף אים גיין. **13** און אויפֿן באַרג סיני האָסטו אַראָפּגענידערט, און גערעדט צו זיי פֿון הימל, און האָסט זיי געגעבן ריכטיקע געזעצן, און אמתע לערנונגען, גוטע חוקים און געבאָט. **14** און דיין הייליקן שבת האָסטו זיי געלאָזט וויסן, און האָסט זיי באַפֿוילן געבאָט און געזעצן און אַ תּוֹרָה דורך משה דיין קנעכט. **15** און ברויט פֿון הימל האָסטו זיי געגעבן פֿאַר זייער הונגער, און וואַסער האָסטו זיי פֿון פֿעלז אַרויסגעצויגן פֿאַר זייער דאָרשט, און האָסט זיי געהייסן קומען אַרבען דאָס לאַנד וואָס דו האָסט אויפֿגעהויבן דיין האַנט זיי צו געבן. **16** אָבער זיי אַזוי ווי אונדזערע עלטערן האָבן געמוטוויליקט און האָרט געמאַכט זייער נאָקן, און זיי האָבן ניט צוגעהערט צו דיִינע געבאָט, **17** און ניט געוואָלט געהאָרען, און זיי האָבן ניט געדאַכט אָן דיִינע ווונדער וואָס דו האָסט מיט זיי געטאָן; נאָר זיי האָבן האָרט געמאַכט זייער נאָקן, און געמאַכט אַ הויפטמאַן זיך אומצוקערן צו זייער קנעכטשאַפֿט אין זייער ווידערשפּעניקייט. אָבער דו ביסט אַ גאָט פֿון פֿאַרגעבונג, לייטזעליק און דערבאַרימדיק, איינגעהאַלטן אין צאָרן און רייך אין גענאָד, און האָסט זיי ניט פֿאַרלאָזן. **18** אַפֿילו אַז זיי האָבן זיך געמאַכט אַ געגאָסן קאַלב, און זיי האָבן געזאָגט: ”דאָס איז דיין גאָט וואָס האָט דיר אויפֿגעבראַכט פֿון מצֿרים“, און זיי האָבן באַגאַנגען גרויסע לעסטערונגען, **19** האָסטו פֿון דעסט וועגן אין דיין גרויס דערבאַרימונג זיי ניט פֿאַרלאָזן אין דער מדבר; דער זייל פֿון וואַלקן האָט זיך ניט אָפּגעטאָן פֿון זיי ביי טאָג, פֿדי זיי צו פֿירן אויפֿן וועג, און דער זייל פֿון פֿייער ביי נאַכט, פֿדי זיי צו לייכטן דעם וועג

וואָס זיי זאָלן אויף אים גיין. **20** און דיין גוטן גייסט האָסטו געגעבן, זיי צו קליגן, און דיין מן האָסטו ניט פֿאַרמיטן פֿון זייער מויל, און וואָסער האָסטו זיי געגעבן פֿאַר זייער דאָרשט. **21** און פֿערציק יאָר האָסטו זיי אויסגעהאַלטן אין דער מדבר; גאָרנישט האָט זיי געפֿעלט; זייערע קליידער זיינען ניט אָפּגעטראָגן געוואָרן, און זייערע פֿיס זיינען ניט אויפֿגעלאָפֿן.

22 און האָסטו זיי געגעבן קיניגרייכן און פֿעלקער, און האָסטו זיי אויסגעטיילט לויט גרענעצן; און זיי האָבן געאַרבעט דאָס לאַנד פֿון סיחונען – דאָס לאַנד פֿון דעם מלך פֿון חֶשְׁבוֹן, און דאָס לאַנד פֿון עוג דעם מלך פֿון בֶּשָׁן. **23** און זייערע קינדער האָסטו געמערט אַזוי ווי די שטערן פֿון הימל, און האָסטו זיי געבראַכט אין דעם לאַנד וואָס דו האָסט געהייסן זייערע עלטערן קומען אַרבעטן. **24** און די קינדער זיינען געקומען, און האָבן געאַרבעט דאָס לאַנד, און דו האָסט אונטערטעניק געמאַכט פֿאַר זיי די באַווינער פֿון לאַנד, די כְּנַעֲנִים, און האָסטו זיי געגעבן אין זייער האַנט, מיט זייערע מלכים און די פֿעלקער פֿון לאַנד, צו טאָן מיט זיי לויט זייער ווילן. **25** און זיי האָבן באַצווונגען באַפֿעסטיקטע שטעט און פֿעטע ערד, און האָבן געאַרבעט הייזער פֿול מיט פֿל-טובֿ, ברונעמער אויסגעהאַקטע, וויינגערטענער און איילבערטענער, און ביימער צום עסן לרֹב; און זיי האָבן געגעסן און זיינען זאַט און פֿעט געוואָרן, און האָבן זיך וויל געטאָן מיט דיין גרויס גוטס.

26 און זיי האָבן ווידערשפעניקט און זיך געשטעלט אַקעגן דיר, און זיי האָבן אַוועקגעוואָרפֿן דיין תּוֹרָה הינטער זייער רוקן, און האָבן געהרגעט דייןע נביאים וואָס האָבן זיי געוואָרנט, כדי זיי אומצוקערן צו דיר, און זיי האָבן באַגאַנגען גרויסע לעסטערונגען. **27** און דו האָסטו זיי געגעבן אין דער האַנט פֿון זייערע דריקער, און זיי האָבן זיי געדריקט. און אין דער צייט פֿון זייער נויט פֿלעגן זיי שרייען צו דיר, און דו פֿון הימל פֿלעגסט זיי צוהערן, און לויט דיין גרויס דערבאַרימונג פֿלעגסטו זיי געבן העלפֿער וואָס זאָלן זיי העלפֿן פֿון דער האַנט פֿון זייערע דריקער. **28** אָבער ווי זיי איז באַרוט געוואָרן, פֿלעגן זיי ווידער שלעכטס טאָן פֿאַר דיר; און דו האָסטו זיי איבערגעלאָזן אין דער האַנט פֿון זייערע פֿיינט, און זיי האָבן געוועלטיקט איבער זיי; און זיי האָבן ווידער געשריען צו דיר, און דו פֿון הימל פֿלעגסט צוהערן און זיי מציל זיין לויט דיין דערבאַרימונג

פִּיל מֶאֱל. **29** און האָסט זיי געוואָרנט, פֿדי זיי אומצוקערן צו דיין תּוֹרָה, אָבער זיי האָבן געמוטוויליקט, און האָבן ניט צוגעהערט צו דיִינע געבאָט, נאָר געזינדיקט אַקעגן דיִינע געזעצן, וואָס אַז אַ מענטש טוט זיי, לעבט ער דורך זיי; און זיי האָבן געקערט אַ ווידערשפעניקן רוקן, און האָבן האַרט געמאַכט זייער נאָקן, און ניט צוגעהערט. **30** און האָסט זיי אַפּגעצויגן פֿיל יאָרן, און האָסט זיי געוואָרנט מיט דיין גייסט דורך דיִינע נבִיאים, אָבער זיי האָבן ניט צוגעלייגט דאָס אויער; און דו האָסט זיי געגעבן אין דער האַנט פֿון די פֿעלקער פֿון די לענדער. **31** אָבער אין דיין גרויס דערבאַרימונג האָסטו ניט געמאַכט פֿון זיי אַ פֿאַרלענדונג, און האָסט זיי ניט פֿאַרלאָזן, וואָרום אַ גאָט אַ לייטזעליקער און אַ דערבאַרימדיקער ביסטו.

32 און אַצונד, אונדזער גאָט, דער גרויסער, שטאַרקער, און פֿאַרכטיקער גאָט, וואָס היט דעם בונד און די גענאָד, זאָל ניט ווינציק זיין פֿאַר דיר אַלדי מאַטערניש וואָס האָט געטראָפֿן אונדז, אונדזערע מלכים, אונדזערע האָרן, און אונדזערע פֿהנים, און אונדזערע נבִיאים, און אונדזערע עלטערן, און דיין גאַנצן פֿאַלק, פֿון די טעג פֿון די מלכים פֿון אַשור אָן ביז אויף היינטיקן טאָג. **33** יאָ, דו ביסט גערעכט אין אַלע וואָס איז געקומען אויף אונדז, וואָרום דו האָסט געטאָן וואָרהאַפֿטיק, און מיר האָבן שלעכטס געטאָן. **34** און אונדזערע מלכים, אונדזערע האָרן, אונדזערע פֿהנים, און אונדזערע עלטערן, האָבן ניט געטאָן דיין תּוֹרָה, און ניט פֿאַרנומען דיִינע געבאָט, און דיִינע אַנזאַגן וואָס דו האָסט זיי אַנגעזאָגט. **35** וואָרום אַז זיי זיינען געווען אין זייער מלוכה, און אין דיין גרויסן גוטס וואָס דו האָסט זיי געגעבן, און אין דעם ברייטן און פֿעטן לאַנד וואָס דו האָסט איבערגעגעבן צו זיי, האָבן זיי דיר ניט געדינט, און זיי האָבן זיך ניט אומגעקערט פֿון זייערע שלעכטע מעשים.

36 אַט זיינען מיר היינט קנעכט, און דאָס לאַנד וואָס דו האָסט געגעבן אונדזערע עלטערן, צו עסן איר פֿרוכט און איר גוטס, אַט זיינען מיר קנעכט דערויף; **37** און זי מערט איר תּבוֹאה פֿאַר די מלכים וואָס דו האָסט געגעבן איבער אונדז פֿאַר אונדזערע זינד; און זיי געוועלטיקן איבער אונדזערע לייבער, און איבער אונדזערע בהמות, לויט זייער ווילן, און מיר זיינען אין גרויס נויט.

➤ **1** אָבער בײַ אַלעם דעם שליסן מיר אַן אָפּמאַך, און שרײַבן זיך אונטער; און אויף דעם געחתמעטן [געשריפֿטס] זײַנען אונדזערע האַרן, אונדזערע לױים, אונדזערע כּהנים.

2 און אויף די געחתמעטע [געשריפֿטסן] זײַנען געווען: נחמיה דער תּרשֶׁתָא, דער זון פֿון חכֶּלְיָהוּ, און צִדְקָיָה; **3** שָׂרְיָה, עֲזַרְיָה, יִרְמְיָה; **4** פּשחור, אַמְרָיָה, מִלְכָּיָה; **5** חֲטוּשׁ, שְׁבַנְיָה, מִלוּךְ; **6** חֶרֶם, מִרְמוֹת, עוֹבְדָיָה; **7** דניאל, גִּנְתּוֹן, בְּרוּךְ; **8** מִשׁוּלָם, אַבְיָה, מִיָּמֹן; **9** מַעֲזִיָּה, בלגי, שמעיה. דאָס זײַנען די כּהנים.

10 און די לױים: ישוע דער זון פֿון אַזְנִיָּהוּ, בנוי פֿון די קינדער פֿון חֲנַדָּד, קדמיאל; **11** און זייערע ברידער: שְׁבַנְיָה, הוֹדְיָה, קליטאָ, פּלֶאָיָה, חָנָן; **12** מיכאָ, רחוב, חֲשַׁבְיָה; **13** זָכּוֹר, שְׂרַבְיָה, שְׁבַנְיָה; **14** הוֹדְיָה, בני, בנינו.

15 די הויפטן פֿון דעם פֿאַלק: פּרעוש, פּחַת-מוֹאֲב, עֵילָם, זְתוּא, בני; **16** בוני, עֲזָגָד, בְּבִי; **17** אַדוֹנְיָה, בגוי, עֲדִין; **18** אָטֶר, חֲזַקְיָה, עֲזוֹר; **19** הוֹדְיָה, חֲשׁוּם, בְּצִי; **20** חֲרִיף, עֲנַתוֹת, נִיבִי; **21** מַגְפִּיעֶשׁ, מִשׁוּלָם, חֲזִיר; **22** מִשִּׁיזְבָּאֵל, צָדוֹק, יְדוּעַ; **23** פֶּלְטִיָּה, חָנָן, עֲנָיָה; **24** הוֹשֶׁעַ, חֲנַנְיָה, חֲשׁוֹב; **25** הַלּוּחֶשׁ, פּלחאָ, שׁוֹבֵק; **26** רחום, חֲשַׁבְנָה, מַעֲשִׂיָּה; **27** און אַחֲיָה, חָנָן, עֲנָן; **28** מִלוּךְ, חֶרֶם, בַּעְנָה.

29 און דאָס איבעריקע פֿאַלק, די כּהנים, די לױים, די טויערלייט, די זינגערס, די נתינים, און אַלע וואָס האָבן זיך אָפּגעשיידט פֿון די פֿעלקער פֿון די לענדער צו דער תּוֹרָה פֿון גאָט, זייערע ווייבער, זייערע זין, און זייערע טעכטער, איטלעכער וואָס האָט געוואָסט און פֿאַרשטאַנען, **30** האָבן זיך געהאַלטן אָן זייערע ברידער, זייערע גרויסע לייט, און זיי זײַנען אַרײַן אין אַ קללה און אין אַ שְׁבוּעָה צו גיין אין דער תּוֹרָה פֿון גאָט וואָס איז געגעבן געוואָרן דורך דער האַנט פֿון משה דעם קנעכט פֿון גאָט, און צו היטן און צו טאָן אַלע געבאָט פֿון יהוה אונדזער האַר, און זײַנע געזעצן און זײַנע חוקים; **31** און אַז מיר זאָלן ניט געבן אונדזערע טעכטער צו די פֿעלקער פֿון לאַנד, און זייערע טעכטער ניט נעמען פֿאַר אונדזערע זין; **32** און די פֿעלקער פֿון לאַנד וואָס ברענגען סחורות און אַלערליי תּבֹואָה אין טאָג פֿון שבת צו פֿאַרקויפֿן, זאָלן מיר פֿון זיי ניט קויפֿן אום שבת

אָדער אין אַ הייליקן טאָג; און אַז מיר זאָלן אָפּלאָזן דאָס פֿעלד אין זיבעטן יאָר, און איטלעכן חובֿ.

33 און מיר האָבן געשטעלט אויף אונדז אַ מצווה, אַרויפֿצולייגן אויף זיך אַ דריטל שֶקל אַ יאָר פֿאַר דעם דינסט פֿון אונדזער גאָטס הויז, **34** פֿאַר דעם אויסגעלייגטן ברויט, און דעם שטענדיקן שפּייזאָפֿפֿער, און פֿאַר דעם שטענדיקן בראַנדאָפֿפֿער פֿון די שבתים, פֿון ראש-חודש, פֿאַר די יום-טובֿים; און פֿאַר די געהייליקטע קרבנות, און פֿאַר די זינדאָפֿפֿער מכפר צו זיין אויף ישראל, און פֿאַר דער גאַנצער אַרבעט פֿון אונדזער גאָטס הויז. **35** און מיר האָבן גורל געוואָרפֿן, די כֹּהנים, די לויים, און דאָס פֿאָלק, וועגן דער גאָב פֿון האָלץ צו ברענגען אין הויז פֿון אונדזער גאָט לויט אונדזערע פֿאַטערהייזער אין געשטעלטע צייטן יאָר אין יאָר, אויף צו ברענען אויף דעם מזבח פֿון יהוה אונדזער גאָט, אַזוי ווי עס שטייט געשריבן אין דער תּוֹרָה. **36** און צו ברענגען די ערשטצייטיקע פֿון אונדזער ערד, און די ערשטצייטיקע פֿון יעטוועדער פֿרוכט פֿון אַלערליי ביימער, יאָר אין יאָר, אין הויז פֿון גאָט; **37** און די בכורים פֿון אונדזערע זין, און פֿון אונדזערע בהמות, אַזוי ווי עס שטייט געשריבן אין דער תּוֹרָה, און די בכורים פֿון אונדזערע רינדער און אונדזערע שאָף, צו ברענגען אין הויז פֿון אונדזער גאָט, צו די כֹּהנים וואָס באַדינען אין הויז פֿון אונדזער גאָט. **38** און אַז דאָס ערשטע פֿון אונדזערע טייגמולטערס, און אונדזערע אָפּשיידונגען, און פֿון דער פֿרוכט פֿון אַלערליי ביימער, פֿון וויין און אייל, זאָלן מיר ברענגען צו די כֹּהנים אין די קאַמערן פֿון דעם הויז פֿון אונדזער גאָט; און דעם מעשר פֿון אונדזער ערד צו די לויים; וואָרום זיי, די לויים, נעמען דעם מעשר אין אַלע אונדזערע אַקערשטעט. **39** און דער כֹּהן, דער זון פֿון אַהרן, זאָל זיין מיט די לויים, ווען די לויים נעמען מעשר; און די לויים זאָלן אַרויפֿברענגען דעם מעשר פֿון מעשר אין הויז פֿון אונדזער גאָט, אין די קאַמערן פֿון דעם שאַצהויז. **40** וואָרום די קינדער פֿון ישראל און די קינדער פֿון לוי זאָלן ברענגען די אָפּשיידונג פֿון תּבּואה, וויין, און אייל, אין די קאַמערן וואָס דאָרטן זיינען די זאַכן פֿון הייליקטום, און פֿון די כֹּהנים וואָס באַדינען, און פֿון די טויערלייט, און פֿון די זינגערס; און מיר זאָלן ניט פֿאַרלאָזן דאָס הויז פֿון אונדזער גאָט.

יא 1 און די האָרן פֿון פֿאַלק זײַנען געזעסן אין ירושלים, און דאָס איבעריקע פֿאַלק האָט געוואָרפֿן גורל, צו ברענגען אײַנעם פֿון צען צו זיצן אין ירושלים דער הייליקער שטאָט, און נײַן טײַלן אין די שטעט. **2** און דאָס פֿאַלק האָט געבענטשט אַלע מענער וואָס האָבן זיך מתנדבֿ געווען צו זיצן אין ירושלים.

3 און דאָס זײַנען די הויפטלייט פֿון דער מדינה וואָס זײַנען געזעסן אין ירושלים – און אין די שטעט פֿון יהודה זײַנען געזעסן, איטלעכער אויף זײַן אײַגנטום אין זייערע שטעט, ישראל, די כֹּהנים, און די לױים, און די נתינים, און די קינדער פֿון שלמהס קנעכט; **4** און אין ירושלים זײַנען געזעסן פֿון די קינדער פֿון יהודה, און פֿון די קינדער פֿון בנימין.

פֿון די קינדער פֿון יהודה:

עֲתָיָה דער זון פֿון עוזיָה דעם זון פֿון זכָּרְיָה, דעם זון פֿון אַמְרִיָּה, דעם זון פֿון שפֿטָיָה, דעם זון פֿון מֵהֶלְלָאֵל, פֿון די קינדער פֿון פֶּרֶץ; **5** און מַעֲשִׂיָּה דער זון פֿון ברוך דעם זון פֿון חוֹזָה, דעם זון פֿון חֲזִיָּה, דעם זון פֿון עֲדָיָה, דעם זון פֿון יוֹרִיב, דעם זון פֿון זכָּרְיָה, דעם זון פֿון דעם שלוני. **6** אַלע קינדער פֿון פֶּרֶץ וואָס זײַנען געזעסן אין ירושלים זײַנען געווען פֿיר הונדערט אַכט און זעכציק העלדישע לײַט.

7 און דאָס זײַנען די קינדער פֿון בנימין:

סְלוּא דער זון פֿון משולם דעם זון פֿון יוֹעֵד, דעם זון פֿון פֶּדָיָה, דעם זון פֿון קוֹלָיָה, דעם זון פֿון מַעֲשִׂיָּה, דעם זון פֿון יתִיאֵל, דעם זון פֿון ישַׁעִיָּהוּ; **8** און נָאָךְ אים גְּבִי, סְלִי – נײַן הונדערט אַכט און צוואַנציק. **9** און יוֹאֵל דער זון פֿון זכָּרִיָּן איז געווען דער אויפֿזעער איבער זיי, און יהודה דער זון פֿון הַסְּנוּאָהן איז געווען דער צווייטער איבער דער שטאָט.

10 פֿון די כֹּהנים:

יְדַעְיָה דער זון פֿון יוֹרִיבֹן, יָכִין, **11** שָׂרְיָה דער זון פֿון חֶלְקִיָּה דעם זון פֿון משולם, דעם זון פֿון צְדוֹק, דעם זון פֿון מַרְיֹת, דעם זון פֿון אַחִיטוֹבֹן, דעם פֿירשט פֿון גאַטס הויז, **12** און זייערע ברידער וואָס

האַבן געטאַן די אַרבעט פֿון דעם הויז – אַכט הונדערט צוויי און צוואַנציק. און עדיה דער זון פֿון ירוֹחַם דעם זון פֿלִיָה, דעם זון פֿון אַמְצִי, דעם זון פֿון זכֶּרְיָה, דעם זון פֿון פֿשחור, דעם זון פֿון מֶלְכִיָהוּ, **13** און זיינע ברידער, הויפטן פֿון פֿאַטערהייזער – צוויי הונדערט צוויי און פֿערציק. און עמֶשֶׁי דער זון פֿון עזֶרְאֵל דעם זון פֿון אַחֲזִי, דעם זון פֿון מִשְׁלֵמוֹת, דעם זון פֿון אַמֶּרן, **14** און זייערע ברידער, העלדישע גיבורים – הונדערט אַכט און צוואַנציק. און דער אויפֿזעער איבער זיי איז געווען זבִּדְיָאֵל דער זון פֿון הגדולימען.

15 און פֿון די לויים:

שמעיה דער זון פֿון חֲשׁוּבֵי דעם זון פֿון עזֶרְיָקָם, דעם זון פֿון חֲשַׁבְיָה, דעם זון פֿון בּוֹנִין; **16** און שֶׁבַתִּי, און יוֹזָבֵד, פֿון די הויפטן פֿון די לויים, איבער דער אויסווייניקסטער אַרבעט פֿון גאַטס הויז; **17** און מִתְנִיָה דער זון פֿון מִיכָאָ דעם זון פֿון זבִּדִי, דעם זון פֿון אָסָפֹן, דער ערשטער אַנצוהייבן דעם לויגעזאַנג ביים געבעט; און בקבוקיה דער צווייטער צווישן זיינע ברידער; און עבִדָּאָ דער זון פֿון שִׁמוּעַ דעם זון פֿון גָּלָל, דעם זון פֿון ידותונען. **18** אַלע לויים אין דער הייליקער שטאַט זיינען געווען צוויי הונדערט פֿיר און אַכציק.

19 און די טויערלייט:

עֲקוּבֵי, טַלְמוּן, און זייערע ברידער וואָס האָבן געהיט ביי די טויערן – הונדערט צוויי און זיבעציק.

20 און די איבעריקע ישראל, כֹּהֲנִים, לויים, זיינען געווען אין אַלע שטעט פֿון יהודה, איטלעכער אויף זיין נחלה.

21 און די נתינים זיינען געזעסן אין עוֹפֵל; און ציחאָ און גשפָּאָ זיינען געווען איבער די נתינים.

22 און דער אויפֿזעער פֿון די לויים אין ירוּשָׁלַיִם איז געווען עוזי דער זון פֿון בְּנֵי דעם זון פֿון חֲשַׁבְיָה, דעם זון פֿון מִתְנִיָה, דעם זון פֿון מִיכָאָן, פֿון די קינדער פֿון אָסָף, די זינגערס, איבער דער ווירטשאַפֿט פֿון גאַטס הויז. **23** וואָרום אַ באַפֿעל פֿון מלך איז געווען וועגן זיי, און אַ פֿעסטע באַשטימונג וועגן די זינגערס, לויט דעם באַדאַרף פֿון איטלעכן טאַג. **24** און פֿתַּחִיה דער זון פֿון מִשִׁיזְבַּאֵלן, פֿון די קינדער

פֿון זָרַח דעם זון פֿון יהודה, איז געווען לעבן דעם מלך פֿאַר איטלעכער זאך פֿון פֿאַלק.

25 און וועגן די דערפֿער מיט זייערע פֿעלדער: זיינען טייל פֿון יהודה געזעסן אין קרית-אַרבע און אירע אַרומיקע ערטער, און אין דיבֿון און אירע אַרומיקע ערטער, און אין איקבֿצָאָל און אירע דערפֿער; **26** און אין יִשׁוּע, און אין מוֹלְדָה, און אין בית-פֿלֶט; **27** און אין חצֿר-שׁוּעַל, און אין באַר-שֶׁבַע און אירע אַרומיקע ערטער; **28** און אין ציקלֶג, און אין מכוֹנָה און אין אירע אַרומיקע ערטער; **29** און אין עין-רִמּוֹן, און אין צָרְעָה, און אין יִרְמוֹת, **30** זְנוּחַ, עֲדוּלָם, און זייערע דערפֿער, לְכִישׁ און אירע פֿעלדער, עֲזָקָה און אירע אַרומיקע ערטער. און זיי האָבן געלאַגערט פֿון באַר-שֶׁבַע ביז דעם טאַל פֿון הַנוֹם.

31 און די קינדער פֿון בנימין, פֿון גִבֵּע אָן, אין מִכְמֶשׁ, און עֵיָה, און בית-אָל און אירע אַרומיקע ערטער, **32** עֲנַתוֹת, נוֹב, עֲנַנְיָה, **33** חצוֹר, רָמָה, גַּתִּים, **34** חדיד, צבֿוּעִים, נבֿלֶט, **35** לוֹד, און אוֹנוֹ, גִּי-חַרְשִׁים. **36** און פֿון די לוֹיִים זיינען עטלעכע אָפּטִיילונגען פֿון יהודה אַריבער צו בנימין.

יב 1 און דאָס זיינען די כֹּהֲנִים און די לוֹיִים וואָס זיינען אַרויפֿגעאַנגען מיט זרובֿבל דעם זון פֿון שְׁאַלְתִּיאֵל, און יִשׁוּען: שְׂרָיָה, יִרְמִיָה, עזרא; **2** אַמְרִיָה, מֶלֶךְ, חֲטוּשׁ; **3** שְׁכַנְיָה, רְחוּם, מִרְמוֹת; **4** עֲדוּא, גַּנְתוּי, אַבְיָה; **5** מִימִין, מַעֲדִיָה, בִּלְגָה; **6** שְׁמַעְיָה, און יוֹרִיב, יִדְעָיָה, **7** סָלוּ, עֲמוּקָה, חֶלְקִיָה, יִדְעָיָה. די דאָזיקע זיינען געווען די הויפטן פֿון די כֹּהֲנִים און זייערע ברידער אין די טעג פֿון יִשׁוּען.

8 און די לוֹיִים: יִשׁוּע, בְּנוֹי, קַדְמִיאֵל, שִׁרְבָיָה, יהודה, מִתְנָיָה אויף די לויגעזאַנגען, ער און זיינע ברידער. **9** און בקבוקיָה, און עוֹנִי, זייערע ברידער, אַקעגן זיי אין וואַכן.

10 און יִשׁוּע האָט געבאָרן יוֹקִימֶען, און יוֹקִים האָט געבאָרן אַלְיָשִׁיבֿן, און אַלְיָשִׁיבֿ האָט געבאָרן יוֹדָען, **11** און יוֹדָע האָט געבאָרן יוֹנָתָנען, און יוֹנָתָן האָט געבאָרן יְדוּען.

12 און אין די טעג פֿון יוֹקִימֶען זײַנען געווען כּהנים הויפטן פֿון פֿאַטערהײַזער: פֿון שׂרְיָה, מֶרְיָה; פֿון יִרְמְיָה, חַנְנְיָה; **13** פֿון עזרא, משולם; פֿון אַמְרִיָּה, יְהוֹחָנָן; **14** פֿון מליכו, יוֹנָתָן; פֿון שׁבְנָיָה, יוֹסֵף; **15** פֿון חָרֶם, עֲדֵנָא; פֿון מִרְיֹת, חֶלְקִי; **16** פֿון עֲדוּא, זַחְרְיָה; פֿון גַּנְתוֹן, משולם; **17** פֿון אַבְיָה, זְכַרְיָה; פֿון מְנַיִם, . . . ; פֿון מוֹעֲדִיָּה, פֿלְטִי; **18** פֿון בִּלְגָה, שְׁמוּעַ; פֿון שְׁמַעְיָה, יְהוֹנָתָן; **19** און פֿון יוֹרִיב, מִתְנִי; פֿון יַדְעָיָה, עוֹזִי; **20** פֿון סְלִי, קְלִי; פֿון עֲמוּק, עֵבֶר; **21** פֿון חֶלְקִיָּה, חֲשַׁבְיָה; פֿון יַדְעָיָה, נַתְנָאֵל.

22 פֿון די לױים זײַנען אין די טעג פֿון אַלִּישִׁיבֹן, יוֹדְעָן, און יוֹחָנָנֶען, און יְדוּעָן, פֿאַרשריבן געוואָרן די הויפטן פֿון די פֿאַטערהײַזער; דעסגלײַכן פֿון די כּהנים בעת דער מלוכה פֿון דָּרְיֹשׁ פֿון פֿרַס.

23 פֿון די קינדער פֿון לֵוִי זײַנען די הויפטן פֿון די פֿאַטערהײַזער געווען פֿאַרשריבן אין בוך פֿון די צײַטגעשעענישן, און ביז די טעג פֿון יוֹחָנָן דעם זון פֿון אַלִּישִׁיבֹן. **24** און די הויפטן פֿון די לױים זײַנען געווען: חֲשַׁבְיָה, שִׁרְבַּיָּה, און יִשׁוּעַ דער זון פֿון קַדְמִיאֵל, מיט זייערע ברידער אַקעגן זײ, אויף צו דאַנקען און צו לויבן לויט דעם באַפֿעל פֿון דוד דעם געטלעכן מאַן, אַ וואָך איבער אַ וואָך. **25** מִתְנִיָּה, און בַּקְבּוּקָיָה, עוֹבַדְיָה, משולם, טַלְמוֹן, עֶקֶב, זײַנען געווען היטער, טויערלייט צו היטן בײַ די זאַמלהײַזער פֿון די טויערן. **26** די דאַזיקע זײַנען געווען אין די טעג פֿון יוֹקִים דעם זון פֿון יִשׁוּעַ דעם זון פֿון יוֹצְדָק, און אין די טעג פֿון נְחֻמְיָה דעם פֿירשט, און עזרא דעם כּהן, דעם שרײַבער.

27 און בײַ דער באַנײַאונג פֿון דער מויער פֿון ירושָׁלַיִם, האָט מען אויפֿגעזוכט די לױים פֿון אַלע זייערע ערטער, זיי צו ברענגען קיין ירושָׁלַיִם כּדי צו מאַכן אַ באַנײַאונג מיט שְׁמַחָה, און מיט דאַנקגעבונגען, און מיט געזאַנג, מיט צימבלען, גיטאַרן, און האַרפֿן. **28** און די קינדער פֿון די זינגער האָבן זיך אײַנגעזאַמלט אי פֿון דער געגנט אַרום ירושָׁלַיִם, אי פֿון די דערפֿער פֿון די נטוֹפֿתִים; **29** און פֿון בית-גִּלְגַל, און פֿון די פֿעלדער פֿון גִּבְעָה און עַזְמֹת; וואָרום די זינגערס האָבן זיך אויפֿגעבויט דערפֿער אַרום ירושָׁלַיִם. **30** און די כּהנים און די לױים האָבן זיך גערייניקט, און זיי האָבן גערייניקט דאָס פֿאַלק, און די טויערן, און די מויער.

31 און איך האָב אַרױפֿגעבראַכט די האַרן פֿון יהודה אויף דער מויער; און איך האָב אײַנגעשטעלט צוויי גרויסע לױב-מחנות און הקפֿות רעכטס אויף דער מויער צום מיסטטויער צו. **32** און הינטער זיי איז געגאַנגען הושעיה, און אַ העלפֿט פֿון די האַרן פֿון יהודה; **33** און עזריה, עזרא, און משולם; **34** יהודה, און בנימין, און שמעיה, און ירמיה. **35** און פֿון די קינדער פֿון די כֹּהנים, מיט טרומייטן: זכריה דער זון פֿון יונתן דעם זון פֿון שמעיה, דעם זון פֿון מתניה, דעם זון פֿון מיכיה, דעם זון פֿון זכור, דעם זון פֿון אַספֿן; **36** און זינע ברידער, שמעיה, און עזראל, מללי, גללי, מעי, נתנאל, און יהודה, חנני, מיט די כּלי-זמר פֿון דוד דעם געטלעכן מאַן, און עזרא דער שרייבער זיי פֿאַרויס. **37** און ביים קוואַלטויער, און גלייך אַקעגן זיך, זינען זיי אַרױפֿגעגאַנגען מיט די טרעפֿ פֿון דודס-שטאַט אויף דעם אַרױפֿגאַנג פֿון דער מויער, איבער דעם הויז פֿון דוד, און ביז דעם וואַסערטויער צו מזרח. **38** און די צווייטע לױב-מחנה איז געגאַנגען אַנטקעגן, און איך הינטער איר, מיט אַ העלפֿט פֿון פֿאַלק, אויף דער מויער, איבער דעם טורעם פֿון די אויוונס, און ביז דער ברייטער מויער; **39** און איבער דעם טויער פֿון אפֿרים, און איבער דעם אַלטן טויער, און איבער דעם פֿישטויער, און דעם טורעם פֿון חננאל, און דעם טורעם פֿון המָאָה, און ביז דעם שאַפֿטויער; און זיי האָבן זיך אַפֿגעשטעלט ביים טויער פֿון דער וואַך. **40** און די צוויי לױב-מחנות האָבן זיך אויסגעשטעלט אין הויז פֿון גאַט, און איך, און אַ העלפֿט פֿון די פֿאַרשטייער מיט מיר; **41** און די כֹּהנים, אַלקים, מעשיה, מנחם, מיכיה, אַליועיני, זכריה, חנניה, מיט טרומייטן; **42** און מעשיה, און שמעיה, און אַלעזר, און עוזי, און יהוחנן, און מלכיה, און עילם, און עזר. און די זינגערס האָבן געזונגען אין דער הייך, און יזרחיה איז געווען דער אויפֿזעער. **43** און זיי האָבן געשלאַכט אין יענעם טאַג גרויסע שלאַכטאַפֿפֿער, וואָרום זיי האָבן זיך געפֿרייט, ווייל גאַט האָט זיי דערפֿרייט אַ גרויסע פֿרייד, און אויך די ווייבער און די קינדער האָבן זיך געפֿרייט; און די שמחה פֿון ירושלים האָט זיך געהערט ביז אין דער ווייטן.

44 און אין יענעם טאַג זינען אויפֿגעזעצט געוואָרן מענטשן אויף די קאַמערן פֿאַר די שאַצן, פֿאַר די אַפֿשיידונגען, פֿאַר די ערשטפֿרוכטן, און פֿאַר די מעשרות, כדי אײַנצוזאַמלען אין זיי, לויט די פֿעלדער פֿון די שטעט, די אַפֿגאַבן פֿון דער תּוֹרָה פֿאַר די כֹּהנים און פֿאַר די

לוֹיִים; וואָרום יהודה האָט זיך געפֿרייט מיט די פֿהנים און מיט די לוֹיִים וואָס זיינען דאָרטן געשטאַנען. **45** און זיי האָבן געהיט די היטונג פֿון זייער גאָט, און די היטונג פֿון רייניקונג; דעסגלייכן די זינגערס, און די טויערלייט, לויט דעם באַפֿעל פֿון דודן און זיין זון שלמהן. **46** וואָרום נאָך פֿון פֿאַרצייטן, אין די טעג פֿון דודן און אָספֿן זיינען געווען אויבערזינגערס, און געזאַנגען פֿון לויב און דאַנק צו גאָט. **47** און גאַנץ ישראל אין די טעג פֿון זרובַבֿלן, און אין די טעג פֿון נחמיהן, האָבן געגעבן די אָפּגאַבן פֿאַר די זינגערס און די טויערלייט לויט דעם באַדאַרף פֿון איטלעכן טאַג; און זיי האָבן געהייליקט פֿאַר די לוֹיִים, און די לוֹיִים האָבן געהייליקט פֿאַר די קינדער פֿון אַהרן.

יג 1 אין יענעם טאַג איז געלייענט געוואָרן פֿון דעם בוך פֿון משהן אין די אויערן פֿון פֿאַלק, און עס איז געפֿונען געוואָרן געשריבן דערין, אַז אַן עמוני און אַ מאָבֿי זאַל ניט קומען אין דער עדה פֿון גאָט ביז אויף אייביק, **2** ווייל זיי זיינען ניט אַקעגנגעקומען די קינדער פֿון ישראל מיט ברויט און מיט וואַסער, און זיי האָבן אָנגעדונגען אויף זיי בלעמען זיי צו שילטן, נאָר אונדזער גאָט האָט פֿאַרקערט די קללה אין אַ ברכה. **3** און עס איז געווען, ווי זיי האָבן געהערט די תּוֹרָה, אַזוי האָבן זיי אָפּגעשיידט יעטוועדער מישונג פֿון ישראל.

4 און פֿאַר דעם האָט אָלישיבֿ דער כֹּהֵן וואָס איז געווען געשטעלט איבער די קאַמערן פֿון אונדזער גאָטס הויז, אַ קרובֿ פֿון טובֿיהן, **5** געהאַט געמאַכט פֿאַר אים אַ גרויסע קאַמער, דאָרט וווּ מע האָט פֿריער אַוועקגעלייגט דאָס שפּייזאַפֿפֿער, דעם וויירוֹך, און די פֿלים, און דעם מעשֿר פֿון תּבֹואה, וויין, און אייל, וואָס איז באַפֿוילן פֿאַר די לוֹיִים, און די זינגערס, און די טויערלייט, און די אָפּשיידונג פֿאַר די פֿהנים. **6** און בעת דעם אַלעם בין איך ניט געווען אין ירושָׁלַיִם, וואָרום אין צוויי און דרייסיקסטן יאָר פֿון אַרְתַּחשֶׁתָּא, דעם מלך פֿון בַּבֶּל, בין איך אַוועק צום מלך, און ערשט נאָך אַ פֿאַרלוויף פֿון טעג האָב איך זיך אָפּגעבעטן ביים מלך. **7** און איך בין געקומען קיין ירושָׁלַיִם, און האָב געמערקט דאָס בייז וואָס אָלישיבֿ האָט געטאָן

פֿון טוֹבִיָּהס וועגן, אים צו מאַכן אַ קאַמער אין די הויפֿן פֿון גאַטס הויז. **8** און מיך האָט זייער געערגערט, און איך האָב אַרויסגעוואָרפֿן אַלע זאַכן פֿון טוֹבִיָּהס הויז דרויסן פֿון דער קאַמער. **9** און איך האָב געהייסן, און מע האָט גערייניקט די קאַמערן, און איך האָב אומגעקערט אַהין די כלים פֿון גאַטס הויז, דאָס שפּייזאַפֿער, און דעם וויירוֹך.

10 און איך האָב זיך דערוויסט אַז די אַפּגאַבן פֿון די לויים זיינען ניט געגעבן געוואָרן, און די לויים און די זינגערס וואָס האָבן געטאַן די אַרבעט, זיינען צעלאָפֿן איטלעכער צו זיין פֿעלד. **11** האָב איך זיך געקריגט מיט די פֿאַרשטייער, און איך האָב געזאַגט: פֿאַר וואָס איז פֿאַרלאָזן געוואָרן דאָס הויז פֿון גאַט? און איך האָב זיי אַינגעזאַמלט, און האָב זיי געשטעלט אויף זייער אָרט. **12** און גאַנץ יהודה האָבן געבראַכט מעשר פֿון תּבֹואה, און אייל, און וויין, אין די שאַצקאַמערן. **13** און איך האָב געמאַכט פֿאַר שאַצמיינסטער איבער די שאַצקאַמערן, שְׁלמִיָּה דעם כֹּהֵן, און טְדוֹק דעם שרייבער, און פֿדִיָּהן פֿון די לויים, און זיי צו דער האַנט, חֲנַן דעם זון פֿון זְכוֹר דעם זון פֿון מִתְנִיָּהן, ווייל זיי זיינען געווען פֿאַררעכנט פֿאַר באַגלויבטע; און אויף זיי איז געלעגן אויסצוטיילן צו זייערע ברידער.

14 געדענק מיר, גאַט מיינער, פֿאַר דעם, און לאַז ניט אַפּגעמעקט ווערן מיינע גוטע זאַכן וואָס איך האָב געטאַן פֿאַר דעם הויז פֿון מײַן גאַט, און פֿאַר זיינע וואַכן.

15 אין יענע טעג האָב איך געזען אין יהודה ווי מע טרעט קעלטערן אום שבת, און מע ברענגט אַרײַן די סטויגן, און מע לאָדט אָן אויף אייזלען, און אויך וויין, טרויבן, און פֿײַגן, און אַלערליי משאַ, און מע ברענגט אין ירושלים אין טאַג פֿון שבת; און איך האָב זיי געוואָרנט אין דעם טאַג וואָס זיי האָבן פֿאַרקויפֿט שפּײַז. **16** אויך די צוֹרִים וואָס האָבן געווינט אין איר, פֿלעגן ברענגען פֿיש און אַלערליי סחורה, און פֿאַרקויפֿן אום שבת צו די קינדער פֿון יהודה, און אין ירושלים. **17** האָב איך זיך געקריגט מיט די אַדללייט פֿון יהודה, און איך האָב צו זיי געזאַגט: וואָס איז דאָס פֿאַר אַ שלעכטע זאַך וואָס איר טוט, און פֿאַרשוועכט דעם טאַג פֿון שבת? **18** האָבן ניט אַזוי געטאַן אייערע עלטערן, און אונדזער גאַט האָט געבראַכט דאָס

דאָזיקע גאַנצע בייז אויף אונדז, און אויף דער דאָזיקער שטאָט? און איר מערט נאָך גרימצאָרן אויף ישראל, מחלל שבת צו זיין?

19 און עס איז געווען, ווי די טויערן פֿון ירושלים האָבן אָנגעהויבן ווערן טונקל פֿאַר שבת, אַזוי האָב איך געהייסן, און די טירן זיינען פֿאַרשלאָסן געוואָרן, און איך האָב אָנגעזאָגט, אַז מע זאָל זיי ניט עפֿענען ביז נאָך שבת; און פֿון מײַנע יונגען האָב איך געשטעלט ביי די טויערן, אַז קיין משא זאָל ניט אַרײַנקומען אין טאָג פֿון שבת. **20** און די הענדלער און די פֿאַרקויפֿער פֿון אַלערליי סחורה האָבן גענעכטיקט דרויסן פֿון ירושלים איין מאָל און צוויי מאָל. **21** האָב איך זיי געוואָרנט, און האָב צו זיי געזאָגט: פֿאַר וואָס נעכטיקט איר לעבן דער מויער? אַז איר וועט עס טאָן אַ צווייט מאָל, וועל איך לייגן אַ האַנט אויף אייך. פֿון יענער צײַט אָן זיינען זיי ניט געקומען אום שבת. **22** און איך האָב אָנגעזאָגט די לויים, אַז זיי זאָלן זיך רייניקן, און קומען היטן די טויערן, כדי צו האַלטן הייליק דעם טאָג פֿון שבת.

דאָס אויך געדענק מיר, גאָט מײַנער, און באַשיץ מיך לויט דיין גרויס גענאָד.

23 אויך האָב איך אין יענע טעג געזען יידן וואָס האָבן גענומען אַשדודישע, עמונישע, מואָבישע ווייבער. **24** און זייערע קינדער האָבן האַלב גערעדט אַשדודיש און האָבן ניט געקענט רעדן יהודיש, נײַערט לויט דעם לשון פֿון דעם פֿאַלק אָדער יענעם. **25** האָב איך זיך געקריגט מיט זיי, און איך האָב זיי געשאַלטן, און איך האָב געשלאַגן עטלעכע פֿון זיי, און זיי געריסן פֿאַר די האָר. און איך האָב זיי באַשוואָרן ביי גאָט: איר זאָלט ניט געבן אײַערע טעכטער צו זייערע זין, און ניט נעמען פֿון זייערע טעכטער פֿאַר אײַערע זין אָדער פֿאַר אײַך אַליין. **26** האָט ניט וועגן דעם זיך פֿאַרזינדיקט שלמה דער מלך פֿון ישראל, וואָס צווישן די פֿיל פֿעלקער איז ניט געווען אַ מלך אַזאַ ווי ער, און ער איז געווען באַליבט ביי זיין גאָט, און גאָט האָט אים געמאַכט פֿאַר אַ מלך איבער גאַנץ ישראל? אַפֿילו אים האָבן די פֿרעמדע ווייבער געמאַכט זינדיקן. **27** און מיר זאָלן זיך צוהערן צו אײַך צו טאָן דאָס דאָזיקע גרויסע בייז, צו פֿעלשן אָן אונדזער גאָט, צו נעמען פֿרעמדע ווייבער?

28 און איינער פֿון די זין פֿון יודֿע דעם זון פֿון אָלישיב דעם פֿהן-גדול איז געווען אַן איידים פֿון סנבלֿט דעם חורוֿני, און איך האָב אים אַוועקגעיאָגט פֿון מיר.

29 געדענק זיי, גאָט מיינער, פֿאַר די פֿאַראומווערדיקונגען פֿון דער פֿהונה, און פֿון דעם בונד פֿון דער פֿהונה און די לויים.

30 אַזוי האָב איך זיי גערייניקט פֿון אַלעם פֿרעמדן, און איך האָב איינגעשטעלט די וואַכן פֿאַר די פֿהנים און פֿאַר די לויים, איטלעכן אויף זיין אַרבעט; **31** און אויף צו ברענגען האַלץ אין געשטעלטע צייטן, און פֿאַר די ערשטצייטיקע פֿרוכטן.

דערמאָן דאָס מיר, גאָט מיינער, צום גוטן.